

Vertaisvoimaa lapsille ja vanhemmille

Pienperheyhdistys ry
Vuosikertomus

2021

PÄÄMÄÄRÄMME

*Voimia vanhemmille,
mahdollisuuksia lapsille*

ARVOMME

*Suvaitsevaisuus, avoimuus,
luottamus, luovuus,
yhteistyö*

VISIOMME

*Pärjäävä vanhempi,
tasa-arvoinen lapsuus*

Pienperheyhdistys ry

Pienperheyhdistys ry on Helsingin ensikodissa asuneiden au-äitien vuonna 1968 perustama, uskonnollisesti ja poliittisesti sitoutumaton kansalaisjärjestö.

Pienperheyhdistyksen tarkoituksena on toimia yhden vanhemman perheiden aseman ja hyvinvoinnin parantamiseksi, edistää tasa-arvoisen lapsuuden toteutumista, muokata yleistä mielipidettä erilaisia perhemuotoja hyväksyväksi sekä kehittää ja ylläpitää julkisia palveluja täydentäviä, lapsia ja lapsiperheitä tukevia toimintoja.

Pienperheyhdistys on *Ensi- ja turvakotien liiton* ja *Soste ry:n* jäsenjärjestö.

Pienperheyhdistyksen toimisto & kokoustilat

Petter Wetterin tie 6
00810 Helsinki
p. 09 720 6810
Info@pienperhe.fi

Facebook: Pienperheyhdistys
Pienperheyhdistyksen Mummila
Mieskaverit

Twitter: @pienperhe

Instagram: pienperhe
mieskaverit

YouTube: Pienperheyhdistys ry

www.pienperhe.fi

www.mieskaverit.fi

Kuvat vuosikertomuksessa ovat työntekijöiden ja toimintaan osallistuneiden ottamia. Sivun 17 kuva Mari Waagelein.

Ulkoasu: Jaana Hartikainen ja Vuokko Karvinen

Sisällysluettelo

Pienperheyhdistys ry	2
Toiminnan tarkoitus, tavoitteet ja toimintamuodot	4
Toiminnan painopistealueet 2021	5
Yhden vanhemman perheiden ja lasten tuen tarve kasvoi koronan myötä	6
Jäsenistö ja toimitilat	7
Kansalaistoiminta	8
Vaikuttamistoiminta	8
Perheet keskiöön -hanke	8
Vertaistoiminta	10
Vertaisohjaajat ja muut vertaistoiminnan vapaaehtoiset	10
Vertaisryhmät ja -tapaamiset	10
Toiminta verkossa, ohjaus ja neuvonta	11
Punahilkka-toiminta Jakomäessä	12
Lasten ja nuorten vertaistoiminta	12
Retket, leirit ja lomat	13
Tenavatupatoiminta	14
Vapaaehtoistoiminta	14
Mummila	14
Mieskaveritoiminta	15
Mieskaveritoiminnan valtakunnallinen koordinointi	17
Vapaaehtoiset lapsen tukena vanhempien erotilanteessa	18
Kehittämistoiminta ja hankkeet	18
Minullakin on kerrottavaa – harrastuksesta sisältöä ja iloa lapsen elämään 2017–2021	18
Mediataidot tulevaisuuden MyData-ympäristössä	19
Vaikuttavuuden arviointi	19
Viestintä	20
Hallinto ja henkilökunta	22
Organisaatiokaavio henkilöittäin ja toimipaikoittain	23
Vuodelle 2021 myönnetyt avustukset	24
Kiitokset tukijoille ja lahjoittajille	24
Talous	25
Tuloslaskelma	25
Tase	26
Tilintarkastuskertomus	28
Pienperheyhdistyksen toimintakaavio	30

Toiminnan tarkoitus, tavoitteet ja toimintamuodot

Päätavoite

Yhden vanhemman perheiden hyvinvoinnin paraneminen

Osatavoitteet

Perheiden sosiaalisten verkostojen vahvistuminen

Perheiden tasa-vertaiset osallistumis-mahdollisuudet

Lasten mahdollisuuksien lisääntyminen

Eri perhemuotojen tasavertaisuus

Vertaistoiminta

Edunvalvonta ja vaikuttamistoiminta

Vapaaehtois-toiminta

Kehittämis-toiminta

Perheet tutustuvat toisiinsa ja pitävät yhteyttä

Osallistujat saavat vertaistukea

Toiminta tukee jaksamista ja arjessa selviytymistä

Vanhemmat aktivoituvat huolehtimaan omasta hyvinvoinnistaan

Lapset ja vanhemmat saavat äänensä kuuluville

Perheiden osallistuminen on mahdollista haastavissa elämäntilanteissa

Perhepolitiikassa ja palveluissa huomioidaan erilaiset perhemuodot

Pitkäaikaiset kummi-isovanhempi- ja mieskaverisuhteet

Kaikille hakijoille löytyy vapaaehtoinen

Lapsi saa lisää välittäviä aikuisia elämäänsä

Lapsi tulee kuulluksi vanhempien erotilanteessa

Perheiden muuttuviin tarpeisiin vastaavat hyvät käytännöt, niiden juurruttaminen ja levittäminen

Toimintaympäristön muutokset huomioiva toimintatapa

Toiminnan painopistealueet vuonna 2021

Vertaisuus ja osallisuus muuttuvissa olosuhteissa

Tavoitetaan perheet, joiden osallistuminen on haastavaa taloudellisten, sosiaalisten tai terveydellisten syiden vuoksi.

Osallistujia kannustetaan antamaan palautetta, osallistumaan vertaistoimintaan, yhdistyksen päätöksentekoon sekä yhteiskunnalliseen vaikuttamiseen.

Laajennetaan ja kehitetään etäosallistumisen mahdollisuuksia.

Perheiden yhteinen toiminta ja vapaaehtoiset tuovat lisää merkityksellisiä ihmissuhteita osallistujien elämään.

Eriarvoistumisen vaikutusten lieventäminen

Tuetaan erityisesti perheitä, joissa on taloudellisia ja terveydellisiä haasteita, useita lapsia, eri-ikäisiä lapsia tai erityistarpeisia lapsia.

Pidetään esillä lasten näkökulmaa sekä osallistutaan aktiivisesti lasten asemaa koskevaan yhteiskunnalliseen keskusteluun.

Yhden vanhemman perheiden ja lasten tuen tarve kasvoi koronan myötä

Pitkittyneellä poikkeusajalla on ollut monitasoisia sosiaalisia ja taloudellisia vaikutuksia lasten ja lapsiperheiden elämään. Erityisen raskaasti viimeiset kaksi vuotta ovat koetelleet niitä perheitä, jotka ovat olleet jo valmiiksi heikommassa asemassa. Yhden vanhemman perheissä voimavarat ovat usein muutenkin tiukoilla, eikä tilanne ole helpottanut koronapandemian jatkuessa. Yhden vanhemman perheissä pitkittynyt poikkeusaika on kuormittanut arkea monella tavalla, ja tukea kaivataan edelleen.

Yksin lastaan kasvattavilla on vähemmän aikaa käytettävissään kuin kahden vanhemman perheissä ja usein myös taloudellinen tilanne on heikompi. Vanhemmat ovat joutuneet keksimään uusia keinoja, joilla arjen saa toimimaan poikkeusolosuhteissa. Voimavaroja kuluttavat myös jatkuva huoli mahdollisista lomautuksista sekä omasta, lapsen tai lähipiirin terveydentilasta. Pitkään jatkunut epävarmuus on koettu väsyttäväksi.

Ulkopuolista apua ei ole välttämättä ollut saatavilla turvaverkkojen puuttumisen takia, ja esimerkiksi isovanhempien tarjoamasta lastenhoitoavusta on saatettu joutua luopumaan. Vanhempien roolinjako työn ja kodin välillä on saattanut hämärtyä etätöiden, etäkoulun ja karanteenien vuoksi.

Etäkoulua käyvä lapsi tarvitsee vanhemman huomiota pitkin päivää, mikä vaikuttaa työntekoon. Kaikilla ei ole myöskään mahdollisuutta etätöihin, mikä on myös saattanut vaikeuttaa arkea. Kuoritus kasvaa, kun arkirytmien ylläpito, lastenhoito, kodinhoito sekä lasten etäkoulun ja harrastamisen tukeminen ovat yhden aikuisen harteilla. Vuoroasumisessa puolestaan rajoitukset ovat voineet vaikeuttaa lapsen mahdollisuuksia tavata molempia vanhempiaan. Pahimmassa tapauksessa arjen haasteet ovat voineet johtaa

vanhemman uupumiseen ja lapsen perhesuhteiden kärsimiseen.

”On ollut vähemmän sosiaalisia kontakteja, koska etätö ja -koulu, harrastukset olivat tauolla, kavereita ei voinut nähdä, perhekahviloita ei ollut.”

”Varsinkin alussa oli iso huoli, mihin lapsi laitetaan, jos itse sairastuu. On ollut myös oman ajan puutetta.”

Kommentteja työpajasta Painopistepäiviltä

Lasten ja nuorten vapaa-ajan toimintaan liittyvät rajoitukset ovat vaikuttaneet heidän sosiaalisiin suhteisiinsa. Sosiaali- ja terveystieteiden tutkimusten mukaan koronatyöryhmän arvioon mukaan kasvokkain tapahtuvien kohtaamisten vähentyessä lasten ja nuorten kokemana yksinäisyys on lisääntynyt. Koronan monet vaikutukset näkyvät yhteiskunnassa luultavasti vielä pitkään. Poikkeusaika on kuormittanut lapsia ja nuoria monilla tavoilla, ja siksi perheiden tukeminen koronakriisin jälkihoidossa on ehdottoman tärkeää.

Pitkään jatkuneiden poikkeusolojen myötä myös perheiden kanssa työskentelevien järjestöjen on täytynyt sopeutua uuteen tilanteeseen. Toimintaa on toteutettu valitsevan tilanteen mukaan. Uusia ja vaihtoehtoisia toimintatapoja on kehitetty, mutta myös kasvokkain tapahtuvia kohtaamisia on järjestetty mahdollisuuksien mukaan.

Vertaistuki, vaikuttamistoiminta, vapaaehtoistoiminta ja niiden yhteydessä tapahtuvat kohtaamiset ovat yhden vanhemman perheille tärkeä voimavara, joka voi auttaa jaksamaan vaikeimpien aikojen yli.

Jäsenistö ja toimitilat

Pienperheyhdistykseen varsinaiseksi jäseneksi voidaan hyväksyä Suomesa vakituisesti asuva henkilö, joka hyväksyy yhdistyksen tarkoituksen ja säännöt. Varsinaiset jäsenet hyväksyy hakemuksesta yhdistyksen hallitus.

Kannattavaksi jäseneksi voidaan hyväksyä yksityinen henkilö tai oikeuskelpoinen yhteisö tai säätiö, joka haluaa tukea yhdistyksen tarkoitusta ja

Pienperheyhdistyksen toimitilat

Pienperheyhdistyksen toimisto ja toimitila

Petter Wetterin tie 6
00810 Helsinki

toimintaa. Kannattavat jäsenet hyväksyy hakemuksesta yhdistyksen hallitus. Kannattavilla jäsenillä ei ole äänioikeutta.

Pienperheyhdistyksen jäsenyyttä tarjotaan aktiivisesti myös jäsenperheiden lasten etävanhemmille. Jäseneksi liittyttyään etävanhemmat saavat säännöllisesti tietoa yhdistyksen toiminnasta ja voivat osallistua toimintaan yhdessä lapsensa kanssa.

Vuoden 2021 lopussa Pienperheyhdistyksessä oli **605** (641) jäsentä. Toimintakauden aikana yhdistykseen liittyi **50** (70) uutta jäsentä ja yhdistyksestä erosi **42** (33) jäsentä. Jäsenistä helsinkiläisiä oli **424** (452), espoolaisia **49** (48) ja vantaalaisia **53** (56). Yhdistyksestä eroamisen syynä oli useimmiten lasten kasvaminen aikuisiksi, jolloin yhdistyksen toiminta ja palvelut eivät enää vastanneet perheen tarpeisiin. Toisaalta moni yhdistyksen toiminnassa lapsena vanhemman kanssa aktiivisesti mukana ollut, halusi jatkaa jäsenyyttään myös täysi-ikäisenä. Yhdistyksen sääntöjen

mukaisesti erotettiin **44** (35) jäsentä, jotka olivat laiminlyöneet jäsenmaksunsa suorituksen vuoden ajalta.

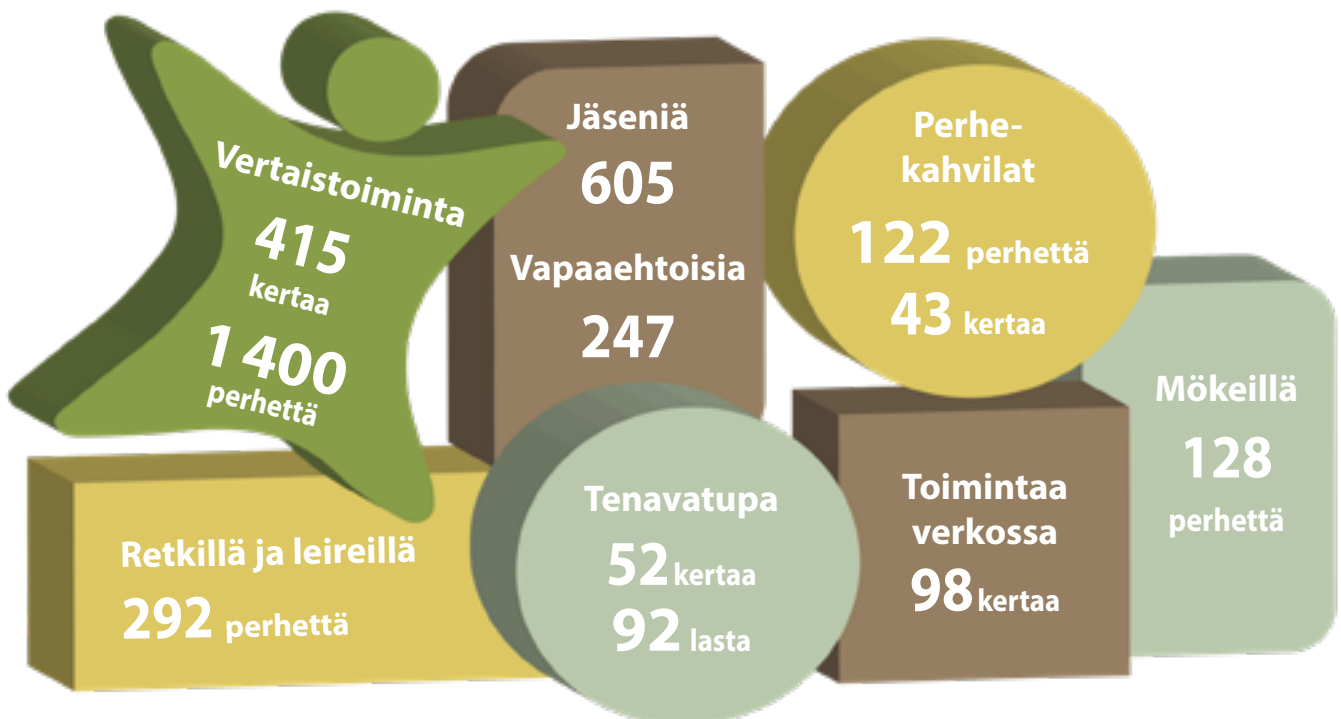
Jäsenille kerrottiin toiminnasta sähköpostitse lähetetyillä tiedotteilla, yhdistyksen kotisivuilla sekä sosiaalisen median sivuilla.

Pienperheyhdistys on vuokrannut Helsingin kaupungilta toimisto- ja toimintatilat Herttoniemenrannasta. Punahilkka-toimintaa järjestettiin Jakomäen Sydän monitoimitilassa. Vertaistoimintaa järjestettiin myös useiden yhteistyökumppaneiden tiloissa Helsingissä, Espoossa ja Vantaalla. Yhdistys on vuokrannut Helsingin kaupungilta Vartiosaaresta ja Kaunissaaresta yhden vanhemman perheiden lomaviettoon tarkoitetut mökit.

”Olen ollut tosi tyytyväinen kaikkien toimintaan, mitä nyt korona-aikana on pystytty järjestämään, iso kiitos :)”

Kysely toimintaan osallistuneille 2021

Toiminnan tunnuslukuja 2021

Kansalaistoiminta

Pienperheyhdistys on kansalaisjärjestö, jossa voi toimia monella tavalla. Yhdistyksen kansalaistoimintaan kuuluvat vertaistoiminta, vaikuttamistoiminta ja vapaaehtoistoiminta. Vertaisryhmissä toisen ihmisen kokemus samankaltaisesta elämäntilanteesta on voimauttavaa. Yhdessä jaetut kokemukset arjesta ja elämäntilanteista luovat uutta näkökulmaa asioihin, jotka ovat voineet tuntua henkilökohtaisilta ongelmilta. Yksinäiset kamppailut muuttuvat asioiksi, joihin voi vaikuttaa ja rakenteelliset epäkohdat tulevat näkyviksi. Vertaisohjaajana toimimalla voi jakaa eteenpäin omia kokemusten kautta opittuja asioita ja toimia ohjaajana samassa elämäntilanteessa olevien ryhmässä. Vapaaehtoistoiminta tuo lisää aikuisuutta lasten elämään ja antaa vapaaehtoisille aikuisille mahdollisuuden tärkeään toimintaan.

Perheiden ääni kuuluviin

Vaikuttamistoiminta

Yhden vanhemman perheet jäävät näkymättömiksi

Yhden vanhemman perheet jäävät usein äänettömiksi päätöksenteossa, koska arki on vaativaa ja vanhemman osallistuminen yhteiskunnalliseen vaikuttamiseen vaatii erityisiä järjestelyjä. Perheen pitkäaikaiset taloudelliset ongelmat heijastuvat vahvasti lasten ja nuorten hyvinvointiin. Yhden vanhemman perheissä ajan, resurssien ja tukiverkon vähäisyys, heikompi sosioekonominen asema ja köyhyyden vaikutus lasten hyvinvointiin jää usein näkymättömäksi. Lasten ja nuorten hyvinvointi eriytyy heidän vanhempiansa tilanteen mukaan.

Vaikuttaminen on osa kaikkea toimintaa

Pienperheyhdistyksessä voi vaikuttaa omien kokemusten kautta, vertaistoiminnassa, kokemusasiantuntijana, kampanjaryhmässä, kirjoittamalla blogia tai osallistumalla tapaamisiin päättäjien kanssa. Vaikuttamistoiminnassa osallistujien itse tuodessa esiin heille tärkeitä asioita, tulevat asiat esiin usein positiivisessa valossa, ja yhden vanhemman perheet ja erityisesti lapset näyttävät aktiivisina toimijoina.

Vaikuttamistoimintaan osallistui vuoden aikana **73** henkilöä vaikuttamiseen liittyvissä tilaisuuksissa. Kuntavaalien vaikuttamistoimintaan osallistui **16** yhteistyökumppaneiden edustajaa, mm. jakamalla tietoa ja osallistumalla keskusteluun. Lisäksi kaikilla retkillä ja perhekahviloissa työntekijät ovat pitäneet esillä vaikuttamismahdollisuuksia ja kertoneet käynnissä olevista kampanjoista ja hankkeista. Eri toimintoihin osallistuneet ovat kertoneet omia näkemyksiään. Osallistujakyselyiden mukaan neljä tärkeintä teemaa, joita jäsenistön mielestä tulisi pitää esillä ovat lasten tasa-arvoiset mahdollisuudet (65 % mielestä), yhden vanhemman perheiden köyhyysriski (55 %), asumismenojen kohtuullistaminen (46 %) ja palvelujen laatu ja saatavuus (33 %).

Lasten ääni kuuluviin

Lapsia ja nuoria on kannustettu tuomaan esiin näkökulmaansa kaikessa toiminnassa. Aikuisille suunnatun toiminnan aikaisessa lastenhoidossa tai lasten omassa ohjelmassa on ikätason mukaisesti kysytty lasten mielipiteitä sekä kuunneltu lasten tarpeita ja ideoita. Lasten mielipiteitä on käytetty yhdistyksen vaikuttamistoiminnassa. Aikuisia on kannustettu kysymään lasten mielipidettä ja muun muassa vastaamaan yhdessä lasten kanssa yhdistyksen toimintaa koskeviin kyselyihin.

Vuonna 2021 lasten oma vaikuttamistoiminta Pikkuparlamentti ei kokoontunut pandemian vuoksi, eikä sitä saatu toimimaan verkkotoimintana. Painopistepäivillä lapsille ja nuorille järjestettiin omaa vaikuttamiseen liittyvää toimintaa.

Tietoa vaikuttamistyön tueksi

Yhdistyksen toimintaan voi vaikuttaa antamalla palautetta, osallistumalla toiminnan suunnitteluun ja järjestämiseen sekä osallistumalla vuosikokouksiin tai hallitustyöskentelyyn. Elokuussa järjestettiin perinteisesti painopistepäivät jäsenistölle. Painopistepäiville osallistui 13 perhettä. Painopistepäivillä pohdittiin yhdessä yhdistyksen toiminnan merkitystä sekä tulevia painopisteitä seuraavalle toimikaudelle.

Terveiset päivän ajatuksista lähtivät sekä yhdistyksen hallitukselle että työntekijöille evästyksiksi toimintasuunnitelman laadintaan. Päivien aikana keskustelu tuotti ideoita vaikuttamiseen sekä vertaistoiminnan kehittämiseen. Myös lapset pääsivät suunnittelemaan ja arvioimaan yhdistyksen toimintaa yhdessä lapsitoiminnan kehittäjän kanssa.

Kesäkuussa järjestettiin vaikuttamispäivä Haltialan kotieläin-tilalla. Päivän aikana keskusteltiin tällä hetkellä pienperheitä kuormittavista tekijöistä ja siitä, mihin asioihin olisi tärkeää vaikuttaa. Päivään osallistui 3 perhettä. Marraskuussa järjestettiin Hauhon lomakeskuksessa aluevaaliryöpä, jossa luotiin yhdistyksen aluevaalikampanjalle runko. Työskentelyyn osallistui 10 perhettä.

Jäsenistöltä on kerätty kyselyillä mielipiteitä vaikuttamisesta sekä siitä, miten ja mihin asioihin olisi tärkeää vaikuttaa. Jäsenkyselyssä jäsenet ja osallistujat arvioivat, miten yhdistys on onnistunut tavoitteissaan. Parhaiten yhdistyksen nähtiin onnistuneen perheiden hyvinvoinnin edistämisessä.

Valtakunnallista vaikuttamista yhteistyöllä

Pienperheyhdistyksen toiminnassa kertynyttä kokemusasiantuntijatietoa tuodaan esille ja viedään päätöksentekijöille. Työntekijöillä on pitkäaikainen kokemus toiminnasta yhden vanhemman perheiden parissa sekä jatkuva yhteys perheisiin ja sitä kautta tietoa heidän muuttuvasta tilanteestaan ja yhteiskunnan tilasta heidän näkökulmastaan. Yhdistyksen kantaa on kuultu toimenpidesuunnitelmasta lainsäädännön ja toimintatapojen kehittämiseksi lasten vuoroasumisen tilanteissa. Ennen kuntavaaleja tuotiin esiin erityisesti lähipalvelujen tärkeyttä yhden vanhemman perheille.

Yhdistyksen työntekijä osallistui Lastensuojelun keskusliiton koordinoimaan Lasten oikeuksien sopimuksen viestintäverkostoon. Viestintäverkosto suunnitteli ja toteutti muun muassa lasten oikeuksien viikon tapahtumien tiedotuksen sekä tapahtumat. Yhdistyksellä oli edustaja EAPN-fin Lasten köyhyys-työryhmässä. Työryhmän tehtävä on nostaa esille köyhyyden vaikutuksia lasten elämään. Pienperheyhdistys oli mukana lastensuojelun keskusliiton koordinoimassa Anna ääni lapselle-kampanjassa. Kansalaistoiminnan koordinaattori ja kansalaistoiminnan suunnittelija ovat ylläpitäneet ja kehittäneet vaikuttamis-, osallistumis- ja yhteistyömuotoja sekä vahvistaneet niiden vakiintumista yhdistyksen toiminnassa ja kehittäneet niitä edelleen osallistujien, työntekijöiden ja yhteistyökumppaneiden kanssa.

Vaikuttamistoiminnassa tehtiin yhteistyötä Yhden vanhemman perheiden liiton, Lastensuojelun keskusliiton, Mannerheimin lastensuojeluliiton sekä Monimuotoiset perheet -verkoston kanssa. Mieskaveritoimintaa järjestävien yhteistyökumppaneiden kanssa tuotiin esiin positiivista kuvaa miehestä kasvattajana ja vapaaehtoisena yhteisten julkaisujen, tiedotuskampanjoiden ja tapahtumien avulla.

Vuonna 2021 myös yhdistyksen sosiaalisen median tilejä päivitettiin luovasti ja tiheästi sekä yhdistyksen arkisiin toimintoihin että kuntavaaleihin.

Kuntavaalit

Pienperheyhdistyksen kuntavaalikampanja *Kaikille lapsille samanarvoinen arki* nosti esiin yhden vanhemman perheitä koskettavia aiheita. Keskiössä oli varsinkin palveluiden saata-

vuus sekä lasten ja nuorten näkökulman huomioiminen kunnan päätöksissä. Kampanjaan osallistui aktiivisesti 9 jäsentä.

Kampanjaa toteutettiin poikkeusolosuhteista johtuen pääasiallisesti sosiaalisessa mediassa. Jäsenten kanssa järjestettiin säännöllisesti tapaamisia Zoomissa. Kampanjaan kuului somepäivityksiä, blogikirjoituksia, videoita, sekä aluevaalipaneeli, joka toteutettiin yhteistyössä Yhden vanhemman perheiden liiton kanssa. Lisäksi järjestimme viikoittain Instagramissa live-lähetyksen, jossa vieraili yhteensä 14 kuntavaaliehdokasta tai yhteistyökumppania.

Perheet keskiöön -hanke

Yhdistys oli mukana Lastensuojelun keskusliiton koordinoimassa *Perheet keskiöön! - Järjestöjen perhekeskustoiminnan kehittämis- ja koordinoimis-hankkeessa*. Sen yksi piloteista (2018–2020) oli Pääkaupunkiseutu ja Uusimaa, jossa järjestöagenttina toimi puolipäiväisesti Pienperheyhdistyksen kansalaistoiminnan koordinaattori. Vuonna 2021 järjestöagentin alue laajeni kattamaan koko HYKS erva alueen (Uudenmaan lisäksi Etelä-Karjala, Kymenlaakso ja Päijät-Häme).

Toimikaudella alueella järjestettiin sekä paikallisia että maakunnallisia, lasten ja perheiden parissa toimivien järjestöjen, tapaamisia. Toukokuussa järjestettiin perhekeskustilaisuus, jonka ohjelman järjestämiseen ja suunnitteluun osallistui edustajia alueen kaikista kahdeksasta tulevasta hyvinvointialueesta sekä järjestöjen ja uskonnollisten yhteisöjen edustajia. Uudenmaan alueella lasten ja perheiden kanssa toimivien järjestöjen verkoston tapaamisia järjestettiin vuoden aikana viisi, ja niihin osallistui edustajia yli 80 järjestöstä, tiedotusta seurasi lähes 120 järjestön edustajat. Vuoden aikana Uudenmaan verkosto päätti koordinoitua myös hyvinvointialuekohtaisesti. Verkostossa päätettiin koordinoivien henkilöiden/järjestöjen tehtävistä, avattiin hyvinvointialuekohtaiset Facebook-ryhmät ja sovittiin tiedonkulusta. Syyskaudella paneuduttiin järjestöjen avustusmalliin hyvinvointialueilla sekä tehtiin järjestöjen ehdotus.

Järjestöagentti oli vuoden aikana jäsenenä kansallisessa perhekeskuskehittämisryhmässä sekä Vantaa-Keravan tulevan hyvinvointialueen neuvonnan ja asiakasohjauksen työryhmässä sekä edistämässä lasten ja perheiden kanssa toimivien järjestöjen keskinäistä yhteistyötä sekä tiedonkulkua kuntien sote-ammattilaisten ja järjestöjen välillä. Järjestöagentti osallistui Etelä-Karjalan perhejärjestöjen kokouksiin ja piti yhteyttä Kymenlaakson järjestöihin sekä perhekeskuskoordinaattoreihin.

Keskeiset yhteistyötahot toimikaudella ovat olleet Uudenmaan perhekeskusverkosto, järjestöjen sotemuutostuen asiantuntijat, kuntien perhekeskusvastaavat, Monimuotoiset perheet -verkosto, Keski-Uudenmaan yhdistysverkosto, Perheet keskiöön-hankkeen yhteistyöjärjestöt.

Vertaistointi

Vertaistoinnin tavoitteena oli osallisuuden, voimaantumisen ja vaikuttamisen mahdollistaminen yhden vanhemman perheille. Perheiden hyvinvoinnin ja vanhemmuuden tukemisen merkitys korostui poikkeusvuonna, joskin perheiden kannustaminen yhteisöllisyyteen, omatoimisuuteen ja yhteiskunnalliseen vaikuttamiseen oli poikkeusolojen takia vaikeampaa kuin ennen pandemiaa.

Pienperheyhdistys tarjosi perhekahvila- ja ryhmätoimintaa, tapahtumia sekä retki- ja leiritoimintaa. Toimintaa oli myös verkossa.

Toimintaa järjestetään osallistujien toiveiden mukaisesti erilaisille kohderyhmille. Osa vertaistoinnista, on avointa ja alueellista (perhekahvilat) ja osa vaatii ilmoittautumisen (ryhmät, leirit, retket, lommat) – tosin vuonna 2021 otettiin ilmoittautumiset lähes kaikkeen toimintaan ja koronarajoitusten takia sisätiloissa ei järjestetty toimintaa 1.1.–31.5.

Osallistujia on kannustettu perustamaan omia vertaisryhmiä tai toimimaan vapaaehtoisina yhdistyksen tapahtumissa. Koronarajoitusten vuoksi tätä tehtiin maltillisesti. Joitakin uusia vapaaehtoisia tuli kuitenkin mukaan vertaistointiin. Isien ja lasten omaa toimintaa yritettiin käynnistää useaan otteeseen kahden vapaaehtoisen avulla, mutta osallistujia ei toimintaan löytynyt.

Vertaistoinnissa otettiin huomioon eri-ikäisten lasten perheet, erityisen haavoittuvassa elämäntilanteessa elävät perheet ja taloudellisesti heikossa tilanteessa olevat perheet. Erilaisten perheiden osallistumismahdollisuuksia tuettiin pitämällä osallistumismaksut kohtuullisella tasolla ja panostamalla toiminnan aikaiseen lastenhoitoon.

”Ryhmän jälkeen mietin enemmän lapsen näkökulmaa eri tilanteissa”

Ryhmäpalaute

Vertaisohjaajat ja vertaistoinnin vapaaehtoiset

Vertaistoinnissa on mahdollista toimia vapaaehtoisena vertaisohjaajana oma elämäntilanne ja jaksaminen huomioiden. Osa vertaisohjaajista toimi 1–2 krt/kuukaudessa koostuvien vertaistukiryhmien tai perhekahviloiden ohjaajina ja toiset 1–2 krt vuoden aikana retki- tai leirivapaaehtoisina. Vertaistoinnin vapaaehtoisina toimi myös neljä mökkikumia, apunaan talkoolaisia, joiden tehtävänä oli ylläpitää ja huoltaa yhdistyksen vuokraamia saarimökkejä.

Vertaistoinnin vapaaehtoiset 2021

Vertaistoinnissa toimi **57** (47) eri vapaaehtoista eri tehtävissä. (suluissa vuoden 2020 luvut)

Kasvava,
osallistujien aloitteesta
lähtevä toiminta

Vertaisryhmät 2021

Vuoden aikana järjestettiin **12** (13) erilaista ryhmää, joissa oli **42** (67) kokoontumiskertaa. Yksittäisiä ryhmämuotoisia toimintakertoja oli **6** kpl. Aikuisten kohtaamiskertoja oli **233** (368) kertaa ja lasten hoito- ja osallistumiskertoja **166** (283).

Vertaisryhmät ja -tapaamiset

Vuonna 2021 järjestettiin seuraavia vertaisryhmiä ja -tapaamisia erilaisille yhden vanhemman perheille: *Leskiperheiden vertaistapaamiset* (yhteistyössä Nuoret lesket ry:n kanssa), *Valoa syksyyn -ryhmä** itsensä yksinäiseksi kokeville, *Voimauttavan valokuvauksen ryhmä* teinien vanhemmille, *PPY lukupiiri**, *Sateenkaariperheiden pikkujoulut* (yhteistyössä Päkky ry:n kanssa). Kesällä kokoontui *Tauko teinien vanhemmille* -piknikryhmä*. Toimintaa järjestettiin myös verkossa (kohta 3.2.3.).

Uutena yhteistyömuotona aloitettiin *Me-talo Meltsin* kanssa yhteistyöryhmä heidän tiloissaan Mellunmäessä. Tämä *Perjantai-iltojen voimavararyhmä** kokoontui syksyllä yhdeksän kertaa (kaksi eri ryhmää eri osallistujille). *Uusia ryhmiä

”Vertaisryhmä erittäin tärkeä oman vanhemmuuden tukemisessa ja oman itsetunnon vahvistamisessa.”

Ryhmäpalaute

Perhekahvilat

Perhekahvilatoiminta tarjoaa yhden vanhemman perheille mahdollisuuden tutustua lähialueiden muihin perheisiin, vahvistaa omaa sosiaalista verkostoa ja löytää mielekästä toimintaa lähellä omaa asuinympäristöä. Perhekahvilat toimivat tiedottamisen, vertaistuen, kansalaistoiminnan ja vaikuttamisen paikkana.

Vuonna 2021 kokoontuneita perhekahviloita: Maanantai-iltojen *Soppakuppila* (kevällä verkkokahvilana, syksyllä Herttoniemenrannassa), kesäinen *Biitsiperhekahvila*, *Jätkäsaaren tiistaiolkkari täysin yksin lastaan kasvattaville* (kevällä ulkoillen, syksyllä sisällä) yhteistyössä *Totaaliharit ry:n*, *Tuomiokirkkoseurakunnan* ja *YVPL:n* kanssa sekä syksyllä kokoontuneet *Tiistai-perhekahvila Kannelmäen kirjastossa*, *Perjantai-perhekahvila Oodissa** ja *Itsellisten äitien perhekahvila*. Loppusyksystä aloitettiin Laajasalon seurakunnan kanssa yhteinen *Torstaiolkkari** seurakunnan tiloissa sekä *Vauvaperhekahvila** Herttoniemenrannassa. *Uusia perhekahviloita

Perhekahvilat 2021

Perhekahvilat olivat avoinna **43** (76) kertaa. Aikuisten kohtaamiskertoja oli **96** (195) kertaa ja lasten kohtaamiskertoja **110** (255) kertaa. (suluissa vuoden 2020 luvut)

Osaa ryhmistä/perhekahviloista ohjasivat vapaaehtoiset vertaisohjaajat, osaa työntekijät ja osaa opiskelijat. Osa ryhmistä kokoontui säännöllisesti n. kerran kuussa ja osa oli 3–5 kerran määräaikaista ryhmä. Soppakuppila kokoontui syksyllä joka viikko, muut perhekahvilat kokoontuivat 1–2 kertaa/kk tai kuusi. Laajasalon olkkari ja Vauvaperhekahvila ehtivät kokoontua muutaman kerran ennen joulutaukoa. Joihinkin perhekahviloihin tuli osallistujia hyvinkin pitkän matkan takaa – kaikki perhekahviloissa käyvät perheet eivät siis ole lähialueilta.

”Perheeni on saanut ystäväperheen perhekahvilasta. Elämä kokonaan tuntuu paremmalta ja vähemmän raskaalta, kun sen saa jakaa.”

Kysely toimintaan osallistuneille 2021

Ryhmätoimintojen aikainen lastenhoito

Aikuisten ryhmätoiminnan ajaksi järjestettiin lähes aina lastenhoito, joka mahdollisti sellaistenkin yhden vanhemman perheiden osallistumisen toimintaan, joilla omat tukiverkostot eivät ole riittävät (esim. ei ole saatavissa isovanhempien apua). Tänä vuonna tällaisia perheitä oli enemmän, sillä yli 70-vuotiaita kehoitettiin välttämään kontakteja vielä keväällä. Niilläkin perheillä, joilla yleensä on isovanhempien apua saatavilla, ei sitä tänä vuonna aina ollut.

Toimintaan osallistuville lähetetyissä kyselyissä kiitetään toistuvasti lastenhoidon järjestämisestä. Lastenhoitajina toimivat yhdistyksen palkkaamat vastuulastenhoitajat.

Monikulttuuriset yhden vanhemman perheet

Yhteistyötä jatketaan *Pakolaisapu ry:n*, *Familia ry:n* ja *Nicehearts ry:n* kanssa monikulttuuristen perheiden tavoittamiseksi. Pienperheyhdistys on jäsenenä *Suomen Pakolaisapu ry:n* VeTo-verkostossa, jossa tehdään yhteistyötä monikulttuurista vertaistoimintaa järjestävien toimijoiden kesken. Kaiken kieliset yhden vanhemman perheet ovat tervetulleita kaikkeen yhdistyksen toimintaan, mutta pääkielenä toiminnassa on suomi.

Toteutumatta jääneet toiminnot

Kaikki suunnitellut toiminnot eivät toteutuneet joko koronarojoitusten takia tai siksi, että ilmoittautuneita ei tullut tarpeeksi. Suunnitelluista toiminnoista kokonaan peruuntui 43 eri toimintoa tai tapahtumaa, joista parissa olisi ollut useita kokoontumiskertoja.

Kevään toiminnoista peruuntui perheulkoiluista, kesällä retkiä, puistojumppien lastenhoitoja ja lasten kesäolympialaisia. Osa peruuntui vähäisten ilmoittautumisten ja osa huonon sään vuoksi.

Loppusyksystä peruuntui kaksi Tikkurilan perhekahvilaa (yhteistyössä *Nicehearts ry*) vähäisten ilmoittautumisten johdosta. Suunniteltu lastenhoitoyhteistyö *Helsingin Työväenopiston* järjestämän keuhkuhoitotunnin osalta ei jatkunut: kevätkau-

della tunnit pidettiin verkossa ja syyskaudella lastenhoitoon ei saatu tarpeeksi ilmoittautuneita. Järjestäjä perui Pääkaupunkijuoksun, johon oli ilmoittautunut äitejä ja vapaaehtoisia mieskavereita.

Toiminta verkossa, ohjaus ja neuvonta

Kevätkaudella kokoonnuttiin Zoomissa maanantai- ja torstai-iltaisain (2–4 krt/kk), kokoontumisia oli sekä vapaamuotoisia että teemallisia. Harjoittelussa ollut sosionomiopiskelija toteutti talvella Voimavararyhmän Zoomissa. Toinen sosionomiharjoittelija piti sekä keväällä että syksyllä kaksi kertaa kuussa kokoontuvaa verkkoryhmää englantia puhuville yh-vanhemmille. Ratkaisukeskeinen terapeuttiopiskelija järjesti kahden kerran *Voimavaravalmennuksen* ja keväällä järjestettiin *MLL Vanhemmuuden ABC* -ryhmä (MLL ohjaajat) ja lisäksi yksi sosionomiharjoittelija piti *Luovien menetelmien verkkoryhmän*.

Maaliskuussa yhdistys oli mukana *Helsingin kaupungin Leikki-puisto Sannan* järjestämässä *Yhden vanhemman vauvaperheiden verkkoryhmässä*. Huhtikuussa järjestettiin *Verkkokeskustelu yhteisöasumisesta*. Musiikin ja lastenkulttuurin ammattilaiset Veera Railio ja Johanna Viksten järjestivät keväällä *Lelukaverien laulukerhon* ® kuusi kertaa Zoomissa.

Toimintaansa jatkoivat Pienperheyhdistyksen useat omat Facebook-ryhmät, joista suurin ja aktiivisin on *Pienperheyhdistys-ryhmä*, jossa on noin 500 jäsentä. Keväällä perustettiin uusi Facebook-ryhmä, *PPY lukupiiri*, jossa keskusteltiin kirjoista ja lukemisesta (keväällä Zoomissa ja sen jälkeen livenä/hybridinä). Lisäksi monilla eri ryhmillä on oma WhatsApp-ryhmä. Valtakunnallisen *Hyvä kysymys* -verkkopalvelun kautta

Verkkotoiminta 2021

Verkossa järjestettiin toimintaa **98** (139) kertaa.

Aikuisia osallistui **175** (319) kertaa ja lapsia **92** (116) kertaa.

(suluissa vuoden 2020 luvut)

”Merkityksellistä oli ohjaajan kanssa keskustelu, joka oli samalla vertaistukea.”

Kysely toimintaan osallistuville 2021

esiteltiin ja tarjottiin Pienperheydistyksen vertaistoimintaa yhden vanhemman perheille.

Etenkin Facebook-ryhmät ja *Hyvä kysymys* -sivusto tavoittivat osallistujia ympäri Suomea.

Kaikki Pienperheydistyksen työntekijät antoivat tarvittaessa neuvontaa perhetilanteeseen, kasvatukseen, lapsen huoltoon ja tapaamisiin liittyvissä tai muissa mieltä painavissa asioissa. Ohjaus ja neuvonta tapahtui usein luontevasti toiminnan lomassa. Tämän lisäksi kaikki työntekijät vastasivat erilaisiin kysymyksiin puhelimitse, sähköpostilla, WhatsAppilla ja Facebookissa sekä sopivat tarvittaessa kahdenkeskiä tapauksia.

Punahilkka-toiminta Jakomäessä

Perhepaikka Punahilkkan toiminta alkoi v. 1993 ja on nykyään vakiintunutta toimintaa Jakomäen ja sitä ympäröivien alueiden (Alppikylä, Puistola, Suurmetsä, Tapulikaupunki) lapsiperheiden keskuudessa. Punahilkka oli fyysinen perhetoiminnan tila vuosina 1993–2018 ja nimi jäi edelleen tarkoittamaan Pienperheydistyksen toimintaa Jakomäessä.

Punahilkka-toiminta 2021

Vertaistoimintaa järjestettiin **8** kertaa. Aikuisten kohtaamiskertoja oli perhekahviloissa yhteensä **26** (107) ja lasten kohtaamiskertoja **30** (115). Lasten kokkikurssilla kohtaamiskertoja oli **12**. (suluissa vuoden 2020 luvut)

Toiminnassa on ollut mukana sekä yhden että kahden vanhemman perheitä, joista osa on maahanmuuttajataustaisia.

Toiminnan tarve Jakomäessä

Helsingissä yksinhuoltajaperheiden osuus on suurin niillä alueilla, joissa on paljon vuokra-asuntoja, kuten Jakomäessä. Jakomäen peruspiirissä asuvista perheistä 57 % on lapsiperheitä, joista yli 30 % on yksinhuoltajaperheitä. Jakomäki kuuluu niiden peruspiirien joukkoon, joissa väestön koulutustaso on suhteellisen matala, työttömyysaste suhteellisen korkea ja pienituloisten osuus suuri (Helsingin kaupunki, Tilastoja 2018). Toimeentulotukea saavien suhteellinen osuus Jakomäessä on lähes kolmikertainen ja lastensuojelun asiakkaiden (perheet, joissa on 0–7-vuotiaita) määrä on kaksinkertainen verrattuna koko Helsingin lukuihin (Helsingin kaupunki, Tilastot 2017.)

Vuosi 2021

Vuonna 2021 toimintaa järjestettiin yhteisöllisessä palvelurakennuksessa, *Jakomäen Sydämessä*. Keväällä perhekahvilatoimintaa ei järjestetty koronarajoitusten takia lainkaan, mutta lapsille järjestettiin kokkikurssi yhteistyössä *Uudenmaan Marttojen* kanssa. Syksyllä yhden vanhemman perheiden kahvila kokoontui 8 kertaa. Perhekahvilassa toimi yksi vapaaehtoinen vertaisohjaaja.

Jakomäen alueella on hyvät ja vakiintuneet verkostot eri toimijoiden kesken. *Jakis-tiimin* verkostokokouksissa jaettiin tietoa ja kokemuksia ja suunniteltiin yhdessä alueellisia tapahtumia. Koronan vuoksi tapahtumat jäivät vähäisiksi ja välillä kahvilatoiminta oli tauolla koronatilanteen vuoksi.

Lasten ja nuorten vertaistoiminta

Lasten ja nuorten vertaistoiminta toteutui perheille järjestettävässä retki- ja leiritoiminnassa sekä aikuisten toiminnan ajaksi järjestetyssä lastenhoidossa sekä Tenavatupa-toiminnassa. Vertaistoiminnassa mukana olevat lapset ja nuoret voivat jakaa arjen ilot ja surut samassa elämäntilanteessa olevien ikätovereidensa kanssa. Yhdistys järjesti kolme 7–10-vuotiaiden koululaisten päiväseikkailuleiriä koulujen loma-aikaan. Mieskaveri- ja Mummilatoiminnassa järjestettiin yhteisiä retkiä ja tapahtumia, joissa lapset tutustuivat toisiinsa.

Lasten eroauttaminen

Lokakuussa järjestettiin Sipoon Sopukassa Erotarinoita lapsilta -viikonloppu, jossa yhdistyksen palkkaamat tarinateatteriammattilaiset työskentelivät lasten kanssa, vanhempien eroon liittyvien tarinoiden ja tunteiden parissa.

Vapaaehtoinen lapsen tukena -hankkeessa (2017–2019) kehitetty toimintamuoto jatkui osana muuta yhdistyksen vapaaehtoistoimintaa. Katso lisätietoja kohdasta 2.3.4. Vapaaehtoinen lapsen tukihenkilö erossa.

Lasten ja nuorten chat

Keväällä kaksi työntekijää ja kaksi sosionomiharjoittelijaa toimi päivystäjinä *Ensi- ja turvakotien liiton Lasten ja nuorten chatissa* ja kävi yhteensä 25 chat-keskustelua lasten/nuorten kanssa. Eri järjestöjen työntekijät kävivät vuonna 2021 Lasten ja nuorten chatissa lähes tuhat aloitettua keskustelua (ETKL kokonaistilasto).

”4-vuotiaan Miron mielestä leirillä kivointa oli kalastus ja rannalla oleminen iltaisin, kun grillattiin makkaraa ja tikkupullaa nuotiolla.”

Kallioniemen leiripalautte

Retket, leirit ja lomat

Leiri- ja lomatoiminta tarjoaa erityisesti haastavissa taloudellisissa tilanteissa eläville yhden vanhemman perheille mahdollisuuksia lomanviettoon, virkistäviä yhdessäolon hetkiä, tutustumista uusiin ihmisiin ja toimintamuotoihin (esim. liikuntaleirien lajikokeilut). Suurin osa leireistä on viikonloppuleirejä perjantaista sunnuntaihin. Lisäksi kesällä järjestettiin pari pidempää leiriä.

Vertaistoiminnassa järjestettiin vuoden aikana 15 leiriä, joista neljä oli päiväleirejä ja loput leirejä, joilla yövyttiin. Kesäkuun *Vaellusleiri Hämeen Evolla* oli suunnattu 10–16-vuotiaille nuorille ja heidän vanhemmilleen. *Juhannusleiri* järjestettiin Sipoon Sopukassa ja perinteinen *Kallioniemen leiri* kesäkuun lopussa Sipoon saaristossa. Pikkulapsiperheille järjestettiin kaksi *Tutti- ja taaperoleiriä* Sipoossa. Elokuussa järjestettiin *Hyvinvointilomat ry:n* kanssa kuuden päivän tuettu *Loma*

Retket, leirit ja mökit 2021

Retkiä järjestettiin **23** (32) ja niihin osallistui **170** (239) eri aikuista ja **176** (232) lasta. Lisäksi järjestettiin **32** perheulkoilukertaa

Leirejä järjestettiin **17** (15) ja niihin osallistui **122** (92) eri aikuista ja **206** (160) lasta.

Mökeillä lomaili **128** (127) eri aikuista ja **93** (89) lasta. Lomavuorokausia kertyi **181** (199).

Maatilalla lomaili **4** (4) aikuista ja **5** (8) lasta, yhteensä **12** (12) vuorokautta. (suluissa vuoden 2020 luvut)

”Kiitos PPy mökkilomasta kotikaupungissa! Kävimme rapsuttamassa lampaita ja syömässä talleilla vohveleita kolmena päivänä. 3-vuotias jaksoi hienosti kävellä ympäri saarta, aikuiselle helle alkoi jo olla liikaa. Toivottavasti pääsemme joskus uudelleen!”

Kommentti Vartiosaaren mökkipäiväkirjasta

Pajulahden liikuntakeskuksessa, jossa mukana oli 11 perhettä eri puolilta Suomea. Elokuussa olimme mukana järjestämässä Perheiden päiväleiriä Me-talo Meltsissä. Syys- ja lokakuussa järjestettiin Viikonlopun liikuntaleirit Pajulahden liikuntakeskuksessa.

Alkuvuodesta päättyneen harrastushankkeen perheille järjestettiin marraskuussa vielä yksi leiri Pajulahdessa. Vuoden viimeinen leiri järjestettiin joulukuun lopussa Sipoon Sopukassa niille perheille, joilla ei ollut mahdollisuutta joululomailuun kodin ulkopuolella – loppuvuodesta jälleen kiristyneiden koronarajoitusten takia mukaan pääsi vain 7 perhettä eikä yhteistä sisäohjelmaa voitu järjestää.

Omatoimiset mökkilomat ja maatilamatkailu

Pienperheyhdistyksen jäsenperheillä oli mahdollisuus lomaila kohtuullisella hinnalla Helsingin kaupungilta vuokratuissa *Kaunissaaren kalamajassa* (72 yöpymisvuorokautta) ja *Vartiosaaren mökillä* (109 vuorokautta). Mökkitoimintaa koordinoi yhdistyksen toimistos sihteeri.

Lisäksi 4 eri perhettä pääsi kesän aikana maanviljelijäperheen lahjoittamalle maksuttomalle maatilalomalle Kärkölään.

Yhteistyö Lasten kesä ry:n kanssa

Pienperheyhdistys oli kumppanina mukana *Lasten Kesä ry:n Leiritoiminta perheitä tukemassa* -hankkeessa. Hankkeen leirit vuonna 2021 olivat kaikki jatkoleirejä. Keväällä järjestettiin kaksi verkkoleiriä ja syksyllä viisi leiriviikonloppua Hauholla ja Virroilla. Mukana oli 15–17 Pienperheyhdistyksen kautta tullutta perhettä. Osa perheistä oli leireillä vuoden aikana monta kertaa (osallistumiskertoja 30).

Kulttuuria, liikuntaa ja erilaisia elämyksiä

Keväällä järjestettiin kaksi villiyrtyretkeä ja syksyllä sieniretki *Uudenmaan Marttojen* kanssa ja lisäksi yksi Marttojen kokkausopastus Soppakuppilan yhteydessä.

Kesäkuussa järjestettiin *Lauantaijoogaa* sekä kesä-heinäkuussa lastenhoito *Helsingin kaupungin* järjestämän puistojumpan ajaksi. Keväällä järjestettiin myös ulkoilutapaamisia 1–3 perheen kesken. Kesällä järjestettiin kaksi perheretkeä *Korkeasaaren eläintarhaan*, johon osallistujat valittiin sosiaalisin, taloudellisin ja terveydellisin perustein.

Yhteistyössä Mummila-toiminnan kanssa järjestettiin kesäinen *Peikkoretki Paloheinään*, *Retki Mustasaareen* ja *Runon ja Suven juhla Skatan tilalla Vuosaaressa*. Syyskaudella tarjottiin vuosi-

kokouksen yhteydessä saunallinen yöpyminen *Kulttuurikeskus Sofiassa*, ja lisäksi järjestettiin *Kekrijuhla Skatan tilalla* ja *Joulujuhla Annalan kartanolla*.

Syyskaudella järjestettiin myös retki *Seikkailupuisto Korkeeseen* ja *Robottinäyttelyyn*, neljä teatteriretkeä aikuisille (lastenhoito järjestetty kolmessa), kaksi lastenteatteriretkeä sekä retki lasten joulukonserttiin. Lisäksi joulukuussa järjestettiin *Puuro- ja leikki-ilta HopLop Triplassa*.

Tenavatupatoiminta

Tenavatuvalla tarkoitetaan sekä aikuisten toiminnan aikaista lastenhoitoa että pidempiaikaista lastenhoitoa (3–4 tuntia kerrallaan). Toiminnanaikainen lastenhoito antaa vanhemmalle mahdollisuuden osallistua Pienperheyhdistyksen järjestämiin aikuisten ryhmiin sekä vaikuttamis- ja yhdistystoimintaan. Erityisen tärkeitä maksuttomat Tenavatuvat ovat niille perheille, joilta puuttuvat sosiaaliset tukiverkostot ja joilla on pienet tulot.

Pidempiaikaisia Tenavatupia järjestettiin 8 kertaa ulkoilupainotuksella lauantai-iltapäivisin. Useimmat Tenavatuvat järjestettiin Pienperheyhdistyksen omissa tiloissa Herttoniemenrannassa ja kaikissa oli koronaturvallisuuden takia ulkoilupainotus ja lasten määrä oli rajattu 7–8 lapseen. Syksyllä 2021 Tenavatupia järjestettiin Pienperheyhdistyksen tilojen lisäksi yhden kerran *Me-talo Meltsissä*, *Espoon keskuksessa* ja *Vantaalla Koivukylän avoimessa kohtaamispaikassa*.

Osallistujat pidempiaikaisiin Tenavatupiin valittiin sosiaalisin, terveydellisin ja taloudellisin perustein. Vuoden aikana niihin osallistui yhteensä 23 eri lasta (2–10-vuotiaita). Koronavuosina 2020–2021 hakijoita on ollut vähemmän kuin aiempina vuosina, siksi moni lapsi pääsi mukaan useamman kerran, vaikka etusija onkin aina uusilla tai vähemmän osallistuneilla. Lastenhoidon tarpeellisuus ja hyöty perheiden arjessa nousee säännöllisesti esiin saamissamme palautteissa.

Tenavatupatoiminta 2021

Toiminnanaikaista lastenhoitoa järjestettiin **52** (71) kertaa ja kohtaamiskertoja oli **211** (388).
(suluissa vuoden 2020 luvut)

Toimintakerhot alakouluikäisille lapsille

Vuoden aikana yritettiin järjestää seitsemän erilaista lauantaiyöpajaa, mutta osallistujia saatiin vain pariin joulukorttiaskarteluun.

Lastenhoitajien ja -ohjaajien koulutus

Lastenhoitajien tapaamisia ei pystytty järjestämään koronan vuoksi vuonna 2021, eikä erityisiä koulutustarpeita nousut esiin. Lapsitoiminnan kehittäjä ja vertaistoiminnan koordinaattori olivat jatkuvasti yhteydessä lastenhoitajiin mm. yhteisen WhatsApp-ryhmän kautta.

Vertaistoiminta 2021 (mukana Punahilkka)

Vertaistoimintaa järjestettiin yhteensä **415** (383) kertaa. Aikuisten kohtaamiskertoja oli yhteensä **1 401** (1 849) ja lasten kohtaamiskertoja **1 661** (1 789). Vertaistoimintaan osallistui **398** (363) perhettä, joissa oli **401** (403) lasta.
(suluissa vuoden 2020 luvut)

Vapaaehtoistoiminta 2021

Pienperheyhdistyksessä toimi yhteensä **247** (242) vapaaehtoista. Vapaaehtoisten työpanos oli yhteensä **1 736** (2 512) työpäivää.
(suluissa vuoden 2020 luvut)

Vapaaehtoistoiminta

Vapaaehtoistoiminta tuottaa hyvinvointia

Sosiaalisten verkostojen laajentuminen

Pienperheyhdistyksessä on tarjolla monenlaisia vapaaehtoistoiminnan tehtäviä. Vapaaehtoiset toimivat vertaisryhmissä, ryhmänohjaajina, leireillä, vaikuttamisryhmissä ja koulutusten vetäjinä. Suurimman ja pisimpään toimineen vapaaehtoistoimijajoukon muodostavat mieskaveri- ja mummilatoiminta. Lisäksi Pienperheyhdistys kouluttaa vapaaehtoisia aikuisia eroperheiden lasten tueksi.

Vapaaehtoisista huolehtiminen on Pienperheyhdistyksessä tärkeää. Tehtävän tueksi tarjotaan työhöjausta, koulutusta ja tarvittaessa henkilökohtaista ohjausta. Lisäksi vapaaehtoisilla on mahdollisuus osallistua virkistystoimintaan. Juhlia ja teemallisia tapahtumia järjestetään useita kertoja vuodessa.

Mummila-toiminta

Pienperheyhdistyksen Mummila-toimintaa on järjestetty vuodesta 2003 alkaen. Kyseessä on vapaaehtoistoiminta, jonka tavoitteena on tarjota suhde isovanhempani niille lapsille, joilla ei ole yhteyttä omiin isovanhempiin tai lapset tapaavat heitä harvoin. Mummilan vapaaehtoiset toimivat joko kummi-isovanhempina tai tapahtumaisovanhempina. Kummi-isovanhemmat toimivat isovanhempina yhdelle tai useammalle lapselle yhdessä tai useammassa perheessä. Tapahtumaisovanhemmille on tarjolla lyhytkestoista vapaaehtoistoimintaa mm. retkillä, leireillä, juhlissa ja perhekahviloissa.

Vuonna 2021 vapaaehtoisina isovanhempina toimi yhteensä

Mummilan tavoitteet

- ◆ Lapselle lisää aikuissuhteita
- ◆ Yksin lastaan kasvattavalle lisää voimavaroja perheen verkostoa laajentamalla
- ◆ Isovanhemmille mielekästä vapaaehtoistyötä ja yhteisöllisyyttä

84 isovanhempaa. Heistä aktiivisia oli 69: kummi-isovanhempina toimi 56 vapaaehtoista ja tapahtumaisovanhempina 12 vapaaehtoista. Osa isovanhemmista toimi molemmissa vapaaehtoistoiminnan tehtävissä.

Mummila-toimintaa koordinoi yksi kokopäiväinen ohjaaja, joka vastaa vapaaehtoisten koulutuksesta, vapaaehtoistehtävien organisoimisesta, kummi-isovanhempaa hakevien perheiden perehdytyksestä, isovanhempien ja lasten tapahtumien järjestämisestä, yhteydenpidosta kummi-isovanhempiin ja kummilasten perheisiin. Lisäksi hän järjestää tapahtumia lapsille ja perheille yhdessä vertaistoiminnan ja tapahtumaisovanhempien kanssa.

Mummilatoiminnan tarve

Tutkimusten mukaan suhde isovanhempaan on yksi tärkeä voimavaroitekiijä perheessä. Suhdetta isovanhempaan pidetään perheen luonnollisimpana tukiverkostona ja jos biologista suhdetta ei ole, tulisi yhteiskunnassa olla suhdetta korvaavia ystävöitymintoja. Kummi-isovanhempatoiminta hyödyttää kaikkia osapuolia: lapsi saa yhden tärkeän aikuiskontaktin lisää elämäänsä, perhe saa tukea ja perheen verkosto laajenee ja isovanhemmat saavat vapaaehtoistoiminnasta iloa ja merkityksellisyyttä elämäänsä.

Mahdollisuudet ja haasteet

Korona aiheutti edelleen haasteita toiminnan järjestämiseen ja osallistumiseen. Tapahtumat järjestettiin lähinnä ulkoiluta-

Mummila 2021

Toiminnassa oli mukana **84** (83) isovanhempaa, joista **56** (55) kummi-isovanhempaa ja **12** (16) tapahtumaisovanhempaa. Kummilapsia oli mukana **47** (44) ja kummiperheitä oli **45** (39).

Mummilan vapaaehtoiset antoivat aikaansa yhteensä **2334** (2474) tuntia, josta kummi-isovanhemmat 2016 (2243) tuntia ja tapahtumaisovanhemmat 317,50 (231) tuntia. (suluissa vuoden 2020 luvut)

”Mummilatoiminta merkitsee iloa, riemua, seikkailua, hupsuttelua, leikkiä. Improilua, näyttelemistä. Hyviä keskusteluja. Ystävyyttä, lasten ilon, vilpittömyyden ja onnistumisen näkeminen on voimaannuttavaa. Lapsilta saa paljon ja lapsista oppii paljon.”

Mummilan kysely 2021

pahtumina tai turvavälit ja ryhmäkoot huomioiden.

Vuonna 2021 koulutus uusille isovanhemmille järjestettiin kerran. Koulutukseen osallistui 2 isovanhempaa. Loppuvuoden koulutus peruuntui ja siirtyi järjestettäväksi keväälle 2022.

Vuonna 2021 isovanhempien vertaistapaamisia järjestettiin niin ulkoilutapaamisina kuin verkkotapaamisina Zoomissa. Lisäksi isovanhempiin oltiin yhteydessä puhelimitse. Lapsille ja isovanhemmille järjestettiin muutamia retkiä ja tapahtumia, vaikka koronavuonna osallistuminen niihin oli vähäistä.

Tapahtumaisovanhempien ja vertaistoiminnan kanssa järjestettiin useita leirejä, retkiä ja juhlia perheille. Koululaisille järjestettiin vuoden aikana 3 seikkailuleiriä, pikkulapsiperheille 2 Tuttileiriä ja perheille perheretkiä. Lisäksi *Skatan tilalla* järjestettiin *Runon ja suven juhla* sekä *Kekrijuhla*. Kiitokseksi vapaaehtoistoiminnasta isovanhemmille järjestettiin mm. kevätlounas, joulukahvit sekä lippuja kulttuuritapahtumiin.

Yhteistoiminta

Yhteistyötä tehtiin vuoden aikana *Sininauhaliiton Vihreä Veräjä* -hankkeen kanssa, joka toimii *Skatan tilalla* Vuosaaressa.

Kaikki Mummilatoiminnan vuoden 2021 kyselyyn vastanneet vapaaehtoiset suosittelisivat toimintaa muillekin!

Mieskaveritoiminta

Pienperheyhdistyksen Mieskaveritoiminta on ollut käynnissä vuodesta 1992 alkaen. Kyseessä on vapaaehtoistoiminta, jonka päätavoitteena on tarjota suhde aikuiseen mieheen niille lapsille, joilla ei ole yhteyttä omaan isäänsä tai muihin miehiin. Mieskaverit on Pienperheyhdistyksen rekisteröimä tavaramerkki. Toimintaa on Uudenmaan lisäksi kuudella muulla paikkakunnalla.

Vuonna 2021 vapaaehtoisina mieskavereina toimii Pienperheyhdistyksessä 106 pääkaupunkiseudulla ja lähikunnissa. Perheitä toiminnassa mukana oli 91 ja lapsia näissä perheissä oli yhteensä 102. Yhdellä mieskaverilla voi olla useita pikkukavereita eri perheistä. Useimmiten kyseessä on kuitenkin

Mieskaveritoiminnan tavoitteet

- ◆ Lapsen kehitystä tukevia aikuiskontaktien lisääminen
- ◆ Yksin lastaan kasvattavan äidin voimavarojen tukeminen perheen verkostoa laajentamalla
- ◆ Mielekään vapaaehtoistoiminnan tarjoaminen ja mieskavereiden yhteisöllisyyden mahdollistaminen

yhden lapsen ja yhden miehen välinen kaverisuhte.

Mieskaveritoimintaa koordinoi Uudellamaalla yksi kokopäiväinen ohjaaja, joka vastaa vapaaehtoisten koulutuksesta, äitien haastatteluista ja ohjeistamisesta, mieskavereiden ja lasten tapahtumista ja retkistä, sekä yhteydenpidosta mieskavereihin, pikkukavereiden perheisiin, yhteistyökumppaneihin ja tiedotusvälineisiin.

Mieskaveritoiminnan tarve

Mieskaveritoiminnassa on mukana monimuotoisesti erilaisia yhden vanhemman perheitä. Toiminnassa on mukana niin eronneita, leskiä, yksin adoptoineita, hedelmöityshoidoilla alkunsa saaneiden lapsien äitejä sekä muista syistä lapsen kanssa ilman puolisoa eläviä äitejä ja naispuolisia huoltajia. Viime vuosina maahanmuuttajaperheiden osuus hakijoissa on kasvanut ja niin tapahtui myös vuonna 2021. Lapselleen voi hakea mieskaveria, jos lapsella ei ole säännöllistä tai toimivaa yhteyttä isäänsä tai muihin aikuisiin miehiin.

Kolmanneksella mieskaveritoiminnassa mukana olevista lapsista ainakin toinen vanhemmista on alun perin kotoisin Suomen ulkopuolelta. Lapsen äiti voi olla maahanmuuttajataustainen tai lapsi voi olla adoptoitu ulkomailta. Useimmissa tapauksissa isä asuu ulkomailla tai on alun perin kotoisin jostain toisesta maasta.

Mahdollisuudet ja haasteet

Vuoden aikana vapaaehtoisten rekrytoimiseen vaikutti edelleen koronatilanteen vaihtelevuus. Vuoden aikana koronatilanne muuttui useaan otteeseen ja se heijastui myös toimintaan. Tavoitteena oli järjestää mieskaverikoulutus neljä kertaa vuodessa ja saada 20 uutta mieskaveria toimintaan. Tavoitteena oli myös järjestää kurseja Uudenmaalla muualakin kuin Helsingissä. Tämä toteutui, koska yksi kurssi järjestettiin Vantaalla. Vuoden aikana järjestettiin kolme koulutusta, joihin osallistui yhteensä 16 miestä. Näistä 11 osallistujaa lähti mukaan toimintaan.

Uusia kaveripareja syntyi vuoden aikana 11 perheeseen, joista kahdessa mieskaverin saivat sisarukset. Vuonna 2021 uusia perheitä haki toimintaan 21. Osa perheistä joutuu odottamaan mieskaveria useita kuukausia. Samassa perheessä voi olla vain yksi mieskaveri.

Uudenmaan Mieskaveritoiminta 2021

Toiminnassa oli mukana **106** (112) vapaaehtoista miestä, **102** (108) lasta ja **91** (96) perhettä.

Mieskavereiden ja lasten yhteisille retkille ja tapahtumiin osallistui yhteensä **55** (37) lasta ja **68** (36) aikuista.

Vapaaehtoiset mieskaverit antoivat vuoden aikana aikaansa pikkukavereille **9810** (8 241) tuntia.

(suluissa vuoden 2020 luvut)

Lasten äidit ja mieskaverit kaipaavat kaverisuhteen alussa reflektointia ulkopuolisen kanssa. Käynnistämisen lisäksi suhteiden seuranta vaatii resursseja. Kaverisuhteiden osapuolia kannustetaan ottamaan vastuuta aloituksesta ja rakentamaan rauhassa luottamusta kaikkien osapuolten välille, mutta myös ohjaajan panos prosessissa on merkittävä. Mieskaveritoiminnan ohjaaja myös kouluttaa ja haastattelee mieskaverit sekä huolehtii äitien haastatteluista ja perehdytyksistä. Lisäksi ohjaaja tukee pareja mahdollisissa kaverisuhteen haasteissa.

Toimintaa mieskavereille

Vuoden 2021 retket ja tapahtumat painoutuivat koronatilanteesta johtuen kesään ja syksyyn. Kesällä järjestettiin retki kaveripareille Korkeasaareen. *Helsinki Rotary Westien* oli tarkoitus järjestää retki *Harakan Saareen* elokuussa 2021. Tämä ei kuitenkaan toteutunut vähäisen osallistujamäärän vuoksi. Syyskuussa kaveriparit pääsivät kiipeilemään Seikkailupuisto Korkeeseen ja marraskuussa käytiin *Robottinäytellyssä Kauppakeskus Redissä*. Syksyn aikana jääkiekkoukkue *Jokerit* lahjoitti Mieskaveritoiminnalle lippuja neljään otteluun. Jokereiden peleissä kävi yhteensä 67 osallistujaa. Mieskavereille tarjottiin myös mahdollisuus osallistua Mummilan järjestämiin kolmeen eri tapahtumaan, mutta vain yksi kaveripari osallistui.

Vuoden 2021 tavoitteena oli järjestää neljä työnohjauksellista tapaamista mukana oleville mieskavereille. Tavoite toteutui ja vuoden aikana järjestettiin ennalta suunniteltu määrä työnohjauksellisia tapaamisia. Näistä tapaamisista kolme järjestettiin verkossa. Marraskuussa järjestettiin työnohjauksellinen tapaaminen keskustelutilaisuuden muodossa, ja siihen osallistui kuusi mieskaveria.

Mieskaveritoiminnan oli tarkoitus olla esillä messuilla ja muissa tapahtumissa vuonna 2021. Tapahtumia ei kuitenkaan pystytty järjestämään vuoden aikana koronasta johtuen.

”Pienperheyhdistyksen toiminta on erittäin hyvää ja laadukasta, antaa vahvan perustan toiminnalle.”

Kysely mieskavereille 2021

Yhteistyö- ja toiminta

Mieskaveritoiminnan ohjaaja toimii linkkinä toiminnasta kiinnostuneiden tiedotusvälineiden ja kokemusasiantuntijoina toimivien mieskavereiden välillä. Haastattelupyynnöitä tuli vuonna 2021 yksi, josta saatiin lehtijuttu. Lehtijuttu julkaistaan vuonna 2022. Sosiaalialan oppilaitosten kanssa tehdään yhteistyötä tarjoamalla opintoihin liittyviä harjoittelupaikkoja ja mahdollisuuksia tehdä opinnäytetöitä mieskaveritoiminnasta. Tarvittaessa mieskaveritoiminnan ohjaaja toimii opiskelijaohjaajana.

Mieskaveritoiminnan valtakunnallinen koordinointi

Pienperheyhdistys on ylläpitänyt mieskaveritoimintaa Uudellemaalla 30 vuotta. Valtakunnallisesti toiminnassa on mukana 245 mieskaveria ja 256 lasta. Yhdistys on laatinut toiminnalle laatukriteerit ja rekisteröinyt Mieskaverit® -tavaramerkin. Mieskaveritoiminta on juurtunut osaksi kuuden kumppanijärjestön vapaaehtoistoimintaa. Pienperheyhdistys koordinoi ja valvoo Mieskaverit-toiminnan toteutumista kumppanijärjestöissään.

Pienperheyhdistyksessä valtakunnallisen mieskaveritoiminnan koordinoimisen resurssina on puolipäiväinen työpanos, jota toteutetaan kansalaistoiminnan koordinaattorin ja viestintäkoordinaattorin yhteistyöllä. Valtakunnallisen ohjaajien verkoston koordinointi ja yhteisen tiedotuksen varmistaminen ovat tärkeimmät valtakunnallisen mieskaveritoiminnan koordinoimisen tehtävistä.

Toiminta vuonna 2021

Tammikuussa mieskaveritoiminnan ohjaajien perinteinen työkokous pidettiin verkossa. Kokouksessa arvioitiin edellisen vuoden toimintaa ja suunniteltiin toimintaa. Vuoden lopussa pidettiin toinen työkokous, jossa käsiteltiin kuluneen vuoden haasteita vapaaehtoisten ja perheiden tavoittamisessa pandemia-aikana. Mieskaveriohjaajat tapasivat kuukausittain videokokouksissa. Yhdessä pohdittiin rajoitustoimien vaikutusta mieskavereiden ja lasten toimimiseen yhdessä ja vapaaehtoisten tukemista poikkeustilanteessa. Ohjaajien videotapaamisia oli vuoden aikana 10. Perinteisiä vuosittaisia kumppanuustapaamisia paikkakunnilla ei järjestetty. Videoyhteydellä tavattiin keväällä mieskaveritoimintaa järjestävien järjestöjen ohjaajia ja toiminnanjohtajia.

Pandemiasta huolimatta vuoden aikana järjestettiin 7 kurssia, joilla koulutettiin 33 uutta mieskaveria. Useita kursseja eri paikkakunnilla peruuntui ja niitä jouduttiin siirtämään kokoon-tumisrajoitusten takia. Vuosittaiset valtakunnalliset mieskaveripäivät toteutettiin toimintavuonna paikkakuntaakohtaisesti pelaillen ulkona. Mieskavereille ja toiminnassa mukana

Valtakunnallinen mieskaveritoiminta

- ◆ Pää tavoitteena sitoutuneet Mieskaveritoiminnan järjestäjät ja laadukas toiminta eri paikkakunnilla.

Tasa-arvoasiain neuvottelukunta (Tane) myönsi Mieskaveritoiminnalle Miehen työ 2021 -palkinnon lähes kolmekymmentä vuotta kestäneestä pitkäjänteisestä työstä sukupuolten tasa-arvon eteen.

olevien lasten äideille tehtiin seitsemättä kertaa kysely toiminnasta ja toiminnan merkityksestä. Mieskaveritoiminnan materiaalia ja ohjeita on uudistettu palautteen ja kokemusten pohjalta.

Toiminnan vaikutukset ja tulokset

Valtakunnallisen mieskaveritoiminnan tuloksena ovat kehittyvät ja yhä paremmin toimivat yhteistyöverkostot eri paikkakunnilla sekä yhtenäiset toimintatavat. Eri paikkakuntien mieskaveritoiminnan ohjaajat ovat sitoutuneet kuukausittaisiin videokokouksiin, ja järjestöjen toiminnanjohtajat ovat sitoutuneet toiminnan ja työntekijän tukemiseen. Paikkakuntaakohtaiset erot mieskavereiden kouluttamisessa ja tukemisessä sekä toiminnasta tiedottamisessa ovat pienentyneet. Ohjaajat ovat tukeutuneet toisiinsa haastavissa tilanteissa. Valtakunnallinen ohjaajien yhteistyöverkosto on tärkeää keskinäiselle tuelle ja toiminnan turvallisuuden ja tasaisen laadun varmistamiseksi eri paikkakunnilla. Kaikkien paikkakuntien ohjaajat arvostavat erityisesti materiaalien ja toimintatapojen yhdenmukaista ja yhteistä tiedotusta.

Toiminnan tuloksena on syntynyt mieskaveri-lapsi-pareja Lahteen, Kuopioon, Ouluun, Tampereelle, Turkuun, Vaasaan ja Uudellemaalle. Monet näistä kaverisuhteista ovat pitkäaikaisia, jopa koko elämän mittaisia. Tällä hetkellä mieskaveritoimintaa järjestävien yhdistysten tiedotuksen piirissä olevista mieskavereista yli 60 %, yhteensä 152 mieskaveria on ollut lapsen tai sisarusten kaverina kolme vuotta tai pidempään. Tämän lisäksi on useita mieskaveri-lapsi-pareja, jotka edelleen pitävät yhteyttä toisiinsa, mutta joilla ei ole tarvetta olla yhteydessä kaveruuden mahdollistaneeseen yhdistykseen. Moni mieskaveri on kertonut merkityksestä, jota tuo kaveruus

Valtakunnallinen Mieskaveritoiminta 2021

Toiminnassa oli mukana **245** (245) vapaaehtoista miestä ja **256** (274) lasta ja **228** perhettä.

Vuoden aikana koulutettiin **33** (27) uutta mieskaveria.

(suluissa vuoden 2020 luvut)

”Sun kanssa oli eilen kivaa. Sul on hyviä ideoita.”

Lapsen kommentti mieskaverille – Kysely mieskavereille 2021

itseään nuoremman kanssa ja mahdollisuus seurata lapsen kasvua ja olla tärkeänä aikuisena nuorelle. Vapaaehtoiset, äidit ja lapset ovat tutustuneet toisiinsa, ystäväystyneet sekä saaneet uutta sisältöä ja merkitystä elämäänsä. Monet äidit ovat myös aktivoituneet paikkakuntansa järjestötoimintaan ja yhden vanhemman perheiden vertaistoimintaan mieskaveritoiminnan myötä.

Vuosittaiseen kyselyyn vastasi 2021 lopussa 55 mieskaveria ja 45 toiminnassa mukana olevan lapsen äitiä. Kyselyn vastaukset noudattivat, koronan tuomien haasteiden osalta edellisen vuoden tuloksia ja muilta osin edellisten vuosien tuloksia. Kyselyn mukaan tärkeintä mieskavereille on tärkeänä aikuisena oleminen lapselle/nuorelle ja tukeminen/auttaminen. Tärkeimmiksi asioiksi suhteen jatkumisen kannalta he näkevät yhteiset kiinnostuksen kohteet 60 % ja vakiintuneet asiat, joita tehdään yhdessä. Kyselyyn vastanneista 24 % mainitsee toiminnan antaneen enemmän kuin odotti ja 65 % vastaa toiminnan vastanneen odotuksia. Äitien kyselyn vastaajista 63 % on ollut mukana toiminnassa alle viisi vuotta. Äideille tehdyn kyselyn vastausten mukaan mieskaveritoiminnan hakuprosessi on selkeä ja helppo, ja he ovat tyytyväisiä toimintaan sekä lapsensa ja vapaaehtoisen väliseen suhteeseen. Suurin osa (97 %) vastanneista sanoi saavansa hyvää mieltä lapsen kaverisuhteesta ja omaa aikaa (51 %).

Vapaaehtoinen lapsen tukihenkilö erossa

Vapaaehtoinen lapsen tukena -hankkeessa (2017–2019) kehitetty toimintamuoto jatkui osana muuta Pienperheyhdistyksen vapaaehtoistoimintaa. Yhdistyksessä aloitti huhtikuussa 2021 uusi työntekijä tehtävänimikkeellä lapsitoiminnan kehittäjä, jonka työnkuvaan myös vapaaehtoisten erotukihenkilöiden kouluttaminen kuuluu. Vuoden 2021 syksy käytettiin koulutuksen materiaalien kehittämiseen, yhteyshenkilöiden aktivoimiseen sekä uusien vapaaehtoisten ja perheiden rekrytoimiseen. Epävarman koronatilanteen takia loppusyksyn koulutukseen ei ilmoittautunut tarpeeksi osallistujia ja siksi koulutuksen järjestäminen siirtyi vuoteen 2022.

Vapaaehtoiset lapsen tukena vanhempien erotilanteessa

- ◆ Tukea lasta, joka on menettänyt yhteyden toiseen vanhempansa vanhempien eron seurauksena.
- ◆ Tukea lasta erotilanteessa, jossa vanhempien välillä on riitaa eikä heidän yhteistyövanhemmuutensa toimi.
- ◆ Vanhemmat ottavat omissa toimissaan lapsen näkökulman huomioon.
- ◆ Kehittää lapsen eroauttamisen menetelmiä kolmannen sektorin ja julkisen sektorin yhteistyönä.

Kehittämistoiminta ja hankkeet

Minullakin on kerrottavaa – harrastuksesta sisältöä ja iloa lapsen elämään

Minullakin on kerrottavaa -hanke toteutettiin vuosina 2017–2020

STEA:n hankeavustuksen turvin ja se

on Kaikille eväät elämään -avustusohjelman osahanke. Toimintaa koordinoi

kokoaikainen työntekijä, harrastusmestari.

Hankkeen tavoitteena oli löytää harrastus haavoittuvissa olosuhteissa elävien yhden vanhemman perheiden lapsille ja tällä tavalla pienentää heidän syrjäytymisriskiään. Lapsen harrastuksen jatkuvuutta turvattiin tukemalla vanhemman jaksamista. Hankkeessa yhdistyi ehkäisevä perhetyö, matkan kynnyksen auttaminen, vertaistoiminta sekä ohjaus ja neuvonta.

Toiminnan kohderyhmänä oli pääkaupunkiseudulla elävät yhden vanhemman perheet, joiden lapsilla ei ole harrastuksia, ja joiden vanhemmalla ei ole voimavaroja tukea lasta harrastuksen löytämisessä tai säännöllisessä harrastamisessa.

Toiminta ja sen arviointi vuonna 2021

Vuoden 2021 lopulla järjestettiin seurantaleiri hankkeen tulosten arviointia varten hankkeessa mukana olleille perheille. Leiri järjestettiin marraskuussa Raaseporissa Kisakeskuksessa. Leirille osallistui 7 aikuista ja 10 lasta. Työntekijöinä leirillä toimi hankkeessa toiminut harrastusmestari ja mieskaveritoiminnan ohjaaja. Viikonloppu sisälsi ohjattua liikunnallista toimintaa ja perheiden kokemusten esiin tuomista haastattelujen sekä kohtaamisten avulla. Haastattelut toteutettiin keskustellen ja kyselylomakkeiden avulla. Leirin tarkoituksena oli saada selville, minkälaisia vaikutuksia hankkeessa mukana olleiden perheiden hyvinvoinnissa, arjessa sekä harrastamisessa oli tapahtunut sen jälkeen, kun perhe oli aloittanut mukana hankkeessa.

Perheiden muuttuviin tarpeisiin vastaavat käytännöt, niiden juurruttaminen ja levittäminen

Minullakin on kerrottavaa -hankkeen tavoitteet

- ◆ Haavoittuvissa olosuhteissa elävien, yhden vanhemman perheiden lapset löytävät säännöllisen harrastuksen
- ◆ Lapsi saa mahdollisuuden tutustua erilaisiin harrastuksiin sekä kiinnostua ja innostua uusista asioista
- ◆ Perheet löytävät apua arjen haasteisiin ja vanhempi saa tukea omaan jaksamiseensa
- ◆ Hankkeessa löydetään keinoja toteuttaa lasten harrastustoiveita

Osallistujien mukaan esimerkiksi leireillä ja harrastusmestarin tuella oli suuri merkitys arjessa jaksamiseen. Vanhemmat kokivat hankkeen myötä koko perheen aktiivisuuden sekä hyvinvoinnin lisääntyneen ja sen myötä uusien harrastusvaihtoehtojen etsimisen lapselle helpottuneen. Hankkeen kerrottiin lisänneen perheiden yhteistä tekemistä sekä tarjonneen sellaisia kokemuksia, joita ilman leiriä ei olisi ollut mahdollista kokea.

Mediataidot tulevaisuuden MyData-ympäristössä -hanke

Syksyllä 2020 käynnistynyt Mediataidot tulevaisuuden MyData-ympäristössä -hanke on Open Knowledge Finlandin, MyData Globalin, Pienperheyhdistyksen ja WellbeingCartin yhteistyöhanke, jossa järjestetään työpajoja ammattilaisille ja perheille. Suomessa kehitetty MyData-konsepti antaa yksittäisille henkilöille mahdollisuuden hallita omia tietojansa ja päättää, mitä viranomaiset ja yritykset voivat niillä tehdä. Työpajoissa selvitetään, miten MyDatasta tulee viestiä eri kohderyhmille, miten digitaalinen luottamus rakentuu, sekä minkälaisia palveluita perheet haluaisivat ja mitä hyötyä tai haittaa erilaisen tiedon keräämisestä ja jakamisesta saattaa olla. Pienperheyhdistys järjesti syksyllä yhden työpajan ja dokumentoi sen tuotokset. Pandemian vuoksi puolentoistavuoden pituiselle hankkeelle haetaan jatkoaikaa, jotta työpajoja saadaan pidettyä sekä koottua vapaasti käytettävää viestintämateriaalia ja esitteitä.

Vaikuttavuuden arviointi

Tavoitteet ohjaavat toimintaa

Toimikauden aikana kiinnitettiin huomiota siihen, miten toiminnan tavoitteita kehitetään kuvaamaan toiminnalla aikaansaataavaa hyötyä kohderyhmän näkökulmasta. Jokaisessa toimintamuodossa toiminnan osatavoitteet jaettiin vielä tarkemmiksi, mitattaviksi kriteereiksi. Työntekijät arvioivat toiminnan tuloksellisuutta kullekin toimintamuodolle asetettujen tavoitteiden mukaan. Toimikaudella kehitettiin keinoja toiminnan jatkuvaan arviointiin. Jokaisen toimintamuodon tavoitteita hiottiin sekä laadittiin suunnitelma arvioinnin aikataululle, jotta mahdollisia tarvittavia korjausliikkeitä pystyttiin tekemään toimikauden kuluessa ja seuraavaa kautta varten. Toiminnassa arvioitiin sekä tuloksellisuutta että vaikuttavuutta. Toimintakauden aikana kehitettiin keinoja arvioida hyvinvoinnin lisääntymistä ja toiminnan merkityksellisyttä. Yhdistys oli mukana *Ensi- ja turvakotien liiton Vaikuttavuus esiin* -hankkeessa.

Voimia vanhemmille, mahdollisuuksia lapsille

Yksin perheen arkea luotsaavien vanhempien ja heidän lastensa kuunteleminen, perheiden esille nostamat asiat ja tarpeet, toiminnasta saatu palaute ja toiveet tulevasta toiminnasta, ovat muokanneet yhdistyksen tavoitteita ja toiminnan linjoja. Yhdistyksen syyskokous on hyväksynyt toimintasuunnitelman sekä toiminnan tavoitteet ja osatavoitteet.

Osallistujat mukana toiminnan suunnittelussa ja arvioinnissa

Alkusyksystä järjestetyillä *Painopistepäivillä* toimintaan osallistuneet ja yhdistyksen jäsenet kokoontuivat viikonlopuksi arvioimaan vuoden aikana järjestettyä toimintaa ja tavoitteiden toteutumista osallistujien näkökulmasta. Osallistujat antoivat palautetta ja esittivät toiveita tulevasta toiminnasta sekä yhdistyksen tavoitteista ja strategisista painopisteistä. Painopistepäivillä tuotettua tietoa ja kyselyn vastauksia hyödynnettiin vuoden 2022 toimintasuunnitelmaa tehtäessä sekä vertais- ja vaikuttamistoiminnan suunnittelussa.

Työntekijät ovat keskustelleet toiminnasta vertaistoiminnan eri ryhmien kanssa ja kuunnelleet, mikä perheille toiminnassa on tärkeää. Yhdistyksen toiminnassa mukana olevilta vapaaehtoisilta on kerätty säännöllisesti palautetta ja toiveita toiminnan kehittämiseksi.

Kaksi kertaa vuodessa tehtävällä kyselyllä on pyydetty osallistujilta palautetta retkistä, leireistä, ryhmistä, tapahtumista, yhdistyksen vaikuttamistoiminnasta sekä koronan vaikutuksista hyvinvointiin ja avun tarpeeseen. Sen avulla on saatu tietoa toimintaan osallistumisesta eri ikäisten lasten perheissä, toimintamuodoista, jotka eniten kiinnostavat tai joihin osallistuminen on mahdollista sekä vertaistoiminnan merkitystä osallistujille. Kyselyyn on lisätty kysymyksiä yhdistyksen toiminnan vaikutuksesta perheen arkeen.

Yhteistyökumppanit mukana arvioinnissa

Yhteistyökumppaneiden kanssa on arvioitu yhdistyksen järjestämisen toiminnan ja yhteistyön onnistumista yhteisissä palavereissa. *Perhepaikka Punahilkka* on mukana alueellisessa verkostokokouksessa, jossa yhteistyökumppaneiden kanssa arvioidaan ja pohditaan toteutunutta toimintaa lapsiperheiden näkökulmasta.

Tietoa toiminnan kehittämiseksi

Kokemuksia toiminnasta ja sen vaikutuksista kerättiin työntekijöiltä, tuntipalkkaisilta ohjaajilta ja lastenhoitajilta, vapaaehtoisilta, vertaisohjaajilta sekä toimintaan osallistuvilta. Lastenhoitajien kautta saatiin arvokasta tietoa lasten näkökulmasta. Toimintaa arvioitiin vuoden aikana työyhteisön kesken. Pandemiasta johtuen arviointi painottui toiminnan hyvinvointivaikutusten arviointiin ja tarpeeseen tehdä muutoksia toiminnan toteuttamiseksi poikkeusoloissa. Kyselyiden ja osallistujapalautteiden kautta tuli tietoa perheiden avuntarpeesta pandemian aikana.

Eri toimintamuotojen arvioinnissa kiinnitettiin huomiota lasten näkökulman mukanaoloon toiminnassa ja perheiden tasavertaisiin osallistumismahdollisuuksiin. Vapaaehtoistoiminnassa kaveri- ja isovanhempi-lapsisuhteiden pitkäkestoisuutta ja sitoutuneisuutta tarkasteltiin sen mukaan, mitkä suhteet ovat kestäneet vähintään 3 vuoden ajan.

Kyselyt toimintaan osallistuville

Pienperheyhdistyksen toiminnasta pyydettiin toimintaa osallistuneilta palautetta kahdesti vuodessa. Alkuvuoden kyselyyn vastasi 108 henkilöä ja loppuvuoden kyselyyn 115.

Syksyllä tehtiin kysely vapaaehtoistoiminnassa mukana oleville kummi-isovanhemmille, Mieskaveritoiminnan vapaaehtoisille sekä toiminnassa mukana olevien perheiden vanhemmille. Kyselyyn vastasi 55 mieskaveria ja 17 kummi-isovanhempaa. Mieskaveritoiminnassa mukana olevien lasten vanhemmille tehtyyn kyselyyn saatiin 45. Kyselyjen tuloksia on hyödynnetty toiminnan vaikuttavuuden arvioinnissa.

Suosittelisitko Pienperheyhdistyksen toimintaa muille yhden vanhemman perheille?

Viestintä

Pienperheyhdistyksen järjestämästä toiminnasta ja osallistumismahdollisuuksista tiedotettiin säännöllisesti jäsenkirjeiden, Pienperheyhdistyksen ja Mieskaveritoiminnan kotisivujen ja sosiaalisen median kautta. Jäsentiedotteita lähti vuoden aikana 23 (25) sekä erillistiedotteita/pikatiedotteita 8 (6) kpl.

Pienperheyhdistyksellä oli käytössä kolme Facebook-tiliä, Twitter, Instagram ja YouTube. Muita viestinnän kanavia olivat sähköpostit, tekstiviestit sekä osallistujien keskinäisiin vertaisryhmäkeskusteluihin tarkoitettut Facebookin suljetut ryhmät sekä ulkoiset, järjestötoimintaa esittelevät sivustot. Viestinnällä tavoiteltiin jäseniä, uusia yhden vanhemman perheitä, vapaaehtoisia, yhteistyökumppaneita ja toiminnan tukijoita.

Yhteistyökumppaneiden ja omien sidosryhmiensä kanssa viestivät kaikki Pienperheyhdistyksen työntekijät. Viestintäkoordinaattori teki vertaistoiminnan markkinointiin ja vapaaehtoisten rekrytointiin liittyvää viestintää yhdistyksen eri kanavissa ja ulkoisilla sivustoilla. Hänen tehtäviinsä kuuluivat myös kyselyt, viestinnän seuranta, kampanjayhteistyö, valokuvaus sekä esitteet ja painotuotteet.

Oman toiminnan lisäksi myös muiden järjestöjen ja julkisten tahojen tarjoamaa toimintaa, tapahtumia ja palveluita sekä yhden vanhemman perheiden elämää koskettavia aiheita jaettiin sosiaalisessa mediassa.

Vuosi 2021

Vuoden aikana tehtiin paljon vaikuttamisviestintää, sillä vuoteen mahtui niin kuntavaalikampanja kuin vuoden 2022 alussa pidettävien aluevaalien kampanjasuunnittelu.

Vapaaehtoisten rekrytointi oli vaisumpaa koronatilanteen vuoksi, mutta omia kampanjoita oli vastaavasti aikaisempaa enemmän.

Toimintaan alkuvuonna osallistuneille lähetetyssä kyselyssä kysymykseen, millainen Pienperheyhdistys on, saatiin eniten vastauksia adjektiiveilla hyödyllinen ja helposti lähestyttävä.

Kotisivut

Kun käyttäjien oikeuksia ja tietosuoja parannettiin alkuvuodesta ja heiltä alettiin pyytää suostumusta evästeiden käyttöön, sillä oli vaikutusta myös kotisivutilastoihin. Pienperheyhdistyksen sivuilla luvut laskivat merkittävästi. Mieskaverit-sivuston yksittäisten kävijöiden lukumäärä sekä käyntien määrä kasvoivat huolimatta seurantaevästeistä, ja sivujen kautta oli toiminnasta kuullut aikaisempaa useampi mieskaverille lähetettyyn kyselyyn vastanneista.

Pienperheyhdistyksen kotisivuilla oli 26 (70) eri kävijää päivässä ja Mieskaveritoiminnan kotisivuilla oli 55 (40) eri kävijää päivässä.

Blogikirjoituksia oli vuoden aikana 18 (15), joista 8 liittyi kuntavaaleihin.

Sosiaalinen media ja omat kampanjat

Sosiaalisen median kanavat toimivat eri kohderyhmien tavoitteluun. Alkuvuodesta toteutettiin pienet kampanjat jäsenhankinnan ja varainkeruun vauhdittamiseksi. Joulukuussa toteutettiin kiitollisuuskampanja, johon pyydettiin yhdistyksen jäseniltä sitaatteja visuaalista toteutusta varten. Kampanja sai katselua 12 545. Yhteensä kampanjat tavoittivat 29 854 katselijaa Facebookissa, Instagramissa ja Twitterissä.

Lapsen oikeuksiin pohjaava oma kuntavaalikampanja, *Kaikille lapsille samanarvoinen arki*, toi esiin yhden vanhemman perheiden näkökulmia ja kokemuksia. Kampanjaa käytiin sosiaalisessa mediassa pitkään, tammikuusta kesäkuuhun, sillä vaalipäivää siirrettiin eteenpäin. Sosiaaliseen mediaan tehtiin sitaattikuvia ja video. Instagram-tarinat otettiin laajempaan käyttöön ja toteutettiin 28 live-lähetystä. Twitteriin tehtiin 75 kuntavaalipäivitystä, jotka näki 41 280 ihmistä. Blogikirjoituksia oli 8. Yhteensä kunta- ja aluevaalikampanjat tavoittivat vuoden aikana 71 722 katselijaa.

Saavutettavuutta parannettiin Facebook-kuvien osalta ja uudet videot tekstitettiin vaatimusten mukaisesti.

Videot

YouTuben videoiden katselumäärä kasvoi tuntuvasti edellisvuodesta. Vuonna 2021 viestintäkoordinaattori teki varainkeru- ja vapaaehtoistoiminnan videot markkinoinnin tueksi. Kuntavaalikampanjassa julkaistiin em. videon lisäksi perinteinen vaalipaneeli. Opiskelijan tekemä, *Kuinka äänestää kuntavaaleissa 2021* -video, sai yli 1000 katselua.

YouTube:ssa Pienperheyhdistyksen videoita oli katsottu yhteensä 360 317 kertaa. Vanhat *Yksinkö hoituu* -videot saivat YouTube:ssa edelleenkin paljon katselukertoja.

Yhteistyökampanjat ja ulkoiset sivustot

Viestinnän yhteistyötä tehtiin monien eri tahojen kanssa. Lapsen näkökulmaa pidettiin esillä sosiaalisessa mediassa yhteistyökampanjoihin liittyen. Lastenoikeuksien keskusliiton koordinoimaa *Lapsen oikeuksien (LOS)* yhteistyötä jatkettiin.

Viestintää oli keväästä lapsen oikeuksien viikkoon asti. *Anna ääni lapselle* -kampanjapäivityksiä jaettiin ennen huhtikuun kuntavaaleja.

Sosiaalisessa mediassa osallistuttiin myös lukuisiin muiden järjestöjen kampanjoihin jakamalla päivityksiä.

Valtakunnalliset sivustot luovat lisää mahdollisuuksia esitellä Pienperheyhdistyksen toimintaa ja tavoittaa keskitetysti lahjoittajia, vapaaehtoisia sekä yhden vanhemman perheitä koko maasta. Vuoden aikana perustettiin *Goodwill ry:n* uusi sivusto *Lahjoittamo*, ja *Kansalaisareenan* ja *Kirkkopalvelun Vapaaehtoistyö.fi* -sivusto uudistettiin. Tietoa omasta toiminnasta vietiin edelleen myös *Väestöliiton Hyvä kysymys*, *Ejy ry:n* (Hyte ry), *Uusimaalaiset.fi* sekä *Apua eroon* -sivustoille.

Mediaosumat ja lehti-ilmoittelu

Tiedotusvälineiden haastattelupyynnöitä välitettiin toimintaan osallistuville, annettiin lausuntoja ja tavattiin toimittajia. Mieskaveritoiminnan haastatteluja ja lehtiintuottajia oli vuonna 2021 aikaisempaa enemmän, sillä *Miehen työ* -palkinto nosti Mieskaveritoimintaa esiin monissa paikallislehdissä ympäri Suomen. Mediaosumia oli yhteensä 24 (15).

Maksullinen viestintä ja viestinnän työkalut

Pienperheyhdistyksen vapaaehtoistoimintaa mainostettiin kaksi kertaa maksullisilla lehti-ilmoituksilla ja Facebook-mainontaa ostettiin kolme kertaa vuoden aikana. *Googlen* hakukonemainontaa käytettiin tammi-elokuussa vapaaehtoisten rekrytointiin. YouTube:ssa vauhditettiin Pienperheyhdistyksen ja vapaaehtoistoimintojen näkyvyyttä *Medialuotsi Oy:n* avulla.

Esitteitä ei painatettu, sillä vapaaehtoisten rekrytointitilaisuudet ja isommat tapahtumat puuttuivat.

Viestinnän työkaluina on *Adobe*-tuotepaketti sekä *ZEF*-kyselytyökalu.

Viestintä 2021

Pienperheyhdistyksen ja Mieskaverit -verkkosivuilla oli päivittäin yhteensä noin **81** (110) eri kävijää ja käyntejä oli **124** (293) päivässä.

Facebook-sivuilla oli yhteensä **5 273** (5 239) tykkääjää, Twitterissä **2 478** (2 390) ja Instagramissa **1 656** (1 509) seuraajaa sekä YouTube:ssa **66 652** (41 021) katsojaa. suluissa vuoden 2020 luvut)

Hallinto ja henkilökunta

Yhdistyksen kokoukset

Pienperheyhdistyksen sääntömääräiset vuosikokoukset pidettiin 27.3.2021 *Opus Business Parkissa* ja 30.10.2021 *Kulttuurikeskus Sofiassa*. Molempiin kokouksiin oli mahdollista osallistua etäyhteydellä. Kevätkokoukseen osallistui 6 ja syyskokoukseen 23 jäsentä.

Hallitus

Hallituksen muodostavat puheenjohtaja, jota kutsutaan Pienperheyhdistyksen puheenjohtajaksi, sekä vähintään viisi ja enintään yhdeksän muuta jäsentä. Hallitus valitsee keskuudestaan varapuheenjohtajan. Toimikaudella hallituksessa oli puheenjohtajan lisäksi kahdeksan jäsentä. Hallitus kokoontui 9 kertaa ja käsitteli 89 pykälää.

Edustukset

Ensi- ja turvakotien liiton liittokokouksessa 25.4.2021 yhdistyksen edustajina olivat Hanna Mäenpää ja Mona Valtonen. Ensi- ja turvakotien liiton liittohallituksen jäsenenä toimi Elina Kekkonen. *Ursula Oy:n* yhtiökokouksessa 2.6. yhtiökokousedustajana oli Hannu Huhta ja *Ursulan Oy:n* hallituksen jäsenenä oli Juha Turtiainen.

Henkilökunta

Kansalaistoiminnan organisaatiossa ei ole perinteistä hierarkiaa vaan aihealueisiin liittyvät vastuut, jotka menevät monin osin päällekkäin ja limittäin. Kansalaisjärjestölle on tyypillistä vähäinen hierarkia, mikä näkyy myös Pienperheyhdistyksen organisaatiossa. Jäsenistöllä ja vuosikokouksella on suuri päätösvalta. Hallitus toteuttaa vuosikokouksen hyväksymää toimintasuunnitelmaa palkattujen työntekijöiden avulla. Työntekijöiden esimiehenä toimii toiminnanjohtaja.

Toimikaudella vakinaisessa kuukausipalkkaisessa työsuhteessa oli keskimäärin 9 henkilöä. Yhteensä 26 henkilölle maksettiin palkkaa tai palkkiota. Tuntipalkkaisista työntekijöistä suurin osa työskenteli Tenavatuvan lastenhoitajina.

Pienperheyhdistyksessä työntekijöiden tehtävät voidaan jakaa toimintamuotojen mukaan:

Hallinto – Toiminnanjohtaja, viestintäkoordinaattori, toimistos sihteeri

Kansalaistoiminta – Kansalaistoiminnan koordinaattorin tehtävänä on vaikuttamistoiminnan, vertais-toiminnan ja vapaaehtoistoiminnan rakenteiden luominen ja kansalaistoiminnan edistäminen kaikissa työmuodoissa yhdessä muiden työntekijöiden kanssa.

Vertaistoiminta – Vertaistoiminnan koordinaattori

rekrytoi, kouluttaa ja tukee vapaaehtoisia vertaisohjaajia sekä aloittaa uusia vertaisryhmiä sekä toimii ohjaajana ryhmissä ja retkillä.

Lasten toiminta – Lapsitoiminnan kehittäjä suunnittelee ja toteuttaa lasten vertaisryhmätoimintaa sekä organisoii Tenavatupatoimintaa. Lapsitoiminnan kehittäjä vastaa lasten tukihenkilötoiminnasta (vapaaehtoisten rekrytointi, koulutus, työnohjaus) ja Tenavatupatoiminnasta sekä edistää lasten osallisuuden toteutumista yhdistyksen kaikessa toiminnassa.

Vapaaehtoistoiminta – Mieskaveritoiminnan ja Mummilan ohjaajat kouluttavat vapaaehtoisia, tukevat ja ohjaavat heitä sekä järjestävät toimintaa vapaaehtoisille ja lapsille. Vapaaehtoistoiminnan ohjaajat osallistuvat myös vertaistoiminnan toteuttamiseen Punahilkassa, retkillä ja leireillä. Vapaaehtoiset voivat olla mukana suunnittelemassa ja toteuttamassa toimintaa lapsille ja perheille.

Taloushallinto

Taloushallinnon palvelut hankittiin ulkopuolelta ostettuna palveluna *Satakerta Rödl & Partner Oy:ltä*.

Työhyvinvointi ja työsuojelu

Työntekijöillä on lounassetelietu ja mahdollisuus etätöntelemiseen työantajan ja työntekijän tekemän sopimuksen puitteissa. Kaikilla yhdistyksen työntekijöillä on mahdollisuus säännölliseen työnohjaukseen. Työnantaja on ottanut työntekijöille ekstravakuutusturvan.

Pienperheyhdistykselle on laadittu työterveyshuollon toimintasuunnitelma sekä työsuojelun toimintaohjelma. Varhaisen välittämisen mallin avulla tunnustetaan työkykyä uhkaavia tekijöitä, jotta merkittäviin työkyvyn häiriöihin osataan puuttua ajoissa ja työssä suoriutumista voidaan tukea. Yhdistyksellä on päihdeohjelma sekä ohjeistus työpaikkakiusaamiseen puuttumiseen. Yhdistyksen toimipisteille on laadittu turvallisuusohjeet.

Työterveyshuolto on järjestetty *Mehiläinen Oy:n* kanssa.

Organisaatiokaavio henkilöittäin ja toimipaikoittain 2021

Jäsenistö

Kevät- ja syyskokoukset

Hallitus

Puheenjohtaja Mona Valtonen

Anu Haapanen, Antti Ellonen, Hannu Huhta, Virpi Kivi, Taija Liuhto,
Kukka Miikkulainen, Hanna Mäenpää, Andrea Sjöblom

Toiminnanjohtaja

Juha Turtiainen

Henkilöstö

Sari Mäkelä	Toimistosihteri
Jaana Hartikainen	Viestintäkoordinaattori
Kaisli Syrjänen	Kansalaistoiminnan koordinaattori
Riikka Koola	Vertaistoiminnan koordinaattori
Petriina Perkiömäki	Vapaaehtoistoiminnan ohjaaja, Mieskaverit®, (vanhempainvapaalla 1.1.–30.6.)
Marika Järvinen	Vapaaehtoistoiminnan ohjaaja, Mieskaverit® (1.1.–31.5.)
Mari Kahri	Vapaaehtoistoiminnan ohjaaja, Mummila
Tiia Haimi	Lapsitoiminnan kehittäjä (6.4. alkaen)
Vuokko Karvinen	Kansalaistoiminnan kehittäjä (1.2. alkaen) 50 %

Vuodelle 2021 myönnetyt avustukset

Avustuksen myöntäjä	Avustuksen käyttötarkoitus	Määrä euroina
STEA	Yleisavustuksena avustuksen saajan yleishyödylliseen toimintaan (Ay)	267 000
	Yhden vanhemman perheiden hyvinvoinnin vahvistamiseen vertais- ja vapaaehtoistoiminnan keinoin	142 600
Helsingin kaupunki Sosiaali- ja terveyslautakunta	Järjestöavustus Lapsiperheitä tukeva avopalvelutoiminta	165 000
Ragnar Ekbergin säätiö	Pääkaupunkiseudun Mieskaveritoiminta	18 000
YHTEENSÄ		592 600

Kiitokset toiminnan tukijoille ja lahjoittajille!

Ensi- ja turvakotien liiton Yksinhuoltajien opintorahastosta sai 9 Pienperheyhdistyksen toiminnassa mukana olevaa vanhempaa apurahan opintoihinsa.

Pienperheyhdistys jakoi Ensi- ja turvakotien liiton lahjoittamia Jokaiselle lapselle lounas ja Vennerin -ruokalaatikoita perheille vuoden aikana yhteensä 158.

Stockmann Oy lahjoitti aikuisten ja lasten vaatteita jaettavaksi perheille.

Ensi- ja turvakotien liiton kautta saatuja Lasten päivän säätiön Linnanmäki-lippuja sai 81 perhettä keväällä ja S-ryhmän ruokalahjakortteja sekä XXL:n lahjakortteja jaettiin pienituloisille perheille vuoden lopussa.

Joulun alla Vuosaaren Lions Club organisoi jo perinteeksi muodostuneen Auta lasta – auta perhettä -ruoka- ja tavaralahjoituskeräyksen Kauppakeskus Columbuksessa, jossa 41 perhettä sai paketit.

Uudenmaan mieskaveritoimintaa tuki vuoden aikana Helsinki City Westin Rotary -klubi sekä jääkiekko-seura Jokerit ottelulipuilla.

Pienperheyhdistyksen toiminnan tukijoina oli myös yksityisiä lahjoittajia ja rahoittajia.

Krogerus

Talous

Vuonna 2021 varsinaisen toiminnan tuotot olivat 391 458 € (448 989 €) ja kokonaiskulut 640 355 € (719 178 €). Varsinaisen toiminnan kulujäämä oli 248 898 € (270 189 €). Toimikaudella yhdistyksen omatoimiset tuotot olivat 23 558 € (32 438 €). Tilikauden ylijäämä, varainhankinnan, sijoitus- ja rahoitustoiminnan ja yleisavustuksen tuottojen jälkeen oli 20 832 € (11 443 €).

STEA:n seuraavalle vuodelle siirtyvän, kohdennetun toiminta-avustuksen (Ak1) suuri määrä 41 752 € (48 019 €) on seurausta koronaepidemian vaikutuksista toimintaan. Koro-

narajoituksista johtuen vapaaehtoistoiminnassa, lasten erouttamisessa ja Punahilkka-toiminnassa toimintaa jouduttiin rajoittamaan ja osittain keskeyttämään. Siirtyvän avustuksen määrä on huomioitu STEA:n vuodelle 2022 myöntämän avustuksen määrässä.

Yleisavustuksen (Ay) seuraavalle vuodelle siirtyvä osuus on 21 488 € (2 224 €). Siirtyvän avustuksen määrä on huomioitu STEA:n vuodelle 2022 myöntämän avustuksen määrässä.

(suluissa vuoden 2020 luvut)

Tuloslaskelma

Pienperheyhdistys ry
Y-tunnus 0221230-6

	01.01.2021 - 31.12.2021	01.01.2020 -31.12.2020
Varsinainen toiminta	-248 897,61	-270 189,53
Varsinaisen toiminnan tuotot	391 457,78	448 988,68
Omatoimiset tuotot	23 557,95	32 438,06
STEA-avustukset	151 150,39	194 212,93
Kuntien avustukset	165 000,00	170 000,00
Muut avustukset ja tuet	51 749,44	52 337,69
Varsinaisen toiminnan kulut	-640 355,39	-719 178,21
Henkilöstökulut	-404 026,57	-427 263,09
Poistot	-234,94	-313,25
Muut kulut	-236 093,88	-291 601,87
-		
Tuotto-/Kulujäämä	-248 897,61	-270 189,53
-		
-		
Varainhankinta	6 482,24	8 200,10
Varainhankinnan tuotot	6 718,64	8 200,10
Varainhankinnan kulut	-236,40	0,00
-		
Tuotto-/Kulujäämä	-242 415,37	-261 989,43
-		
Sijoitus- ja rahoitustoiminta	15 511,03	8 088,32
Sijoitus- ja rahoitustoiminnan tuotot	15 572,73	8 284,12
Sijoitus- ja rahoitustoiminnan kulut	-61,70	-195,80
-		
Tuotto-/Kulujäämä	-226 904,34	-253 901,11
-		
Yleisavustukset	247 736,01	265 344,28
-		
-		
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	20 831,67	11 443,17

Tase

	31.12.2021	31.12.2020
VASTAAVAA		
Pysyvät vastaavat		
Aineelliset hyödykkeet		
Koneet ja kalusto	704,83	939,77
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	704,83	939,77
Sijoitukset		
Muut osakkeet ja osuudet	107 069,44	99 766,69
Muut saamiset	345 913,49	345 913,49
Sijoitukset yhteensä	452 982,93	445 680,18
Pysyvät vastaavat yhteensä	453 687,76	446 619,95
Vaihtuvat Vastaavat		
Saamiset		
Pitkäaikaiset		
Lainasaamiset	10 000,00	10 000,00
Muut saamiset	9 000,00	9 000,00
Pitkäaikaiset saamiset yhteensä	19 000,00	19 000,00
Lyhytaikaiset		
Myyntisaamiset	725,90	1 808,26
Muut saamiset	0,00	0,92
Siirtosaamiset	6 629,56	7 251,81
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	7 355,46	9 060,99
Saamiset yhteensä	26 355,46	28 060,99
Rahoitusarvopaperit		
Rahoitusarvopaperit yhteensä	0,00	0,00
Rahat ja pankkisaamiset	150 521,93	132 352,52
Vaihtuvat vastaavat yhteensä	176 877,39	160 413,51
VASTAAVAA YHTEENSÄ	630 565,15	607 033,46
VASTATTAVAA		
Oma pääoma		
Edellisten tilikausien voitto (tappio)	421 105,13	409 399,15
Tilikauden tulos	20 831,67	11 443,17
Oma pääoma yhteensä	441 936,80	420 842,32
Vieras pääoma		
Lyhytaikainen vieras pääoma		
Saadut ennakot	93 712,70	80 021,51
Ostovelat	14 781,35	18 006,24
Muut velat	6 452,96	7 100,44
Siirtovelat	73 681,34	81 062,95
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	188 628,35	186 191,14
Vieras pääoma yhteensä	188 628,35	186 191,14
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	630 565,15	607 033,46

Tilintarkastuskertomus

Pienperheyhdistys ry:n jäsenille

Tilinpäätöksen tilintarkastus

Lausunto

Olen tilintarkastanut Pienperheyhdistys ry:n (Y-tunnus 0221230-6) tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.–31.12.2021. Tilinpäätös sisältää taseen, tuloslaskelman ja liitetiedot.

Lausuntonani esitän, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan yhdistyksen toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset.

Lausunnon perustelut

Olen suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvän tilintarkastustavan mukaisia velvollisuuksiani kuvataan tarkemmin kohdassa *Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa*. Olen riippumaton yhdistyksestä niiden Suomessa noudatettavien eettisten vaatimusten mukaisesti, jotka koskevat suorittamaani tilintarkastusta ja olen täyttänyt muut näiden vaatimusten mukaiset eettiset velvollisuuteni. Käsitykseni mukaan olen hankkinut lausuntoni perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Tilinpäätöstä koskevat hallituksen velvollisuudet

Hallitus vastaa tilinpäätöksen laatimisesta siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset. Hallitus vastaa myös sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka se katsoo tarpeelliseksi voidakseen laatia tilinpäätöksen, jossa ei ole väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä.

Hallitus on tilinpäätöstä laatiessaan velvollinen arvioimaan yhdistyksen kykyä jatkaa toimintaansa ja soveltuvissa tapauksissa esittämään seikat, jotka liittyvät toiminnan jatkuvuuteen ja siihen, että tilinpäätös on laadittu toiminnan jatkuvuuteen perustuen. Tilinpäätös laaditaan toiminnan jatkuvuuteen perustuen, paitsi jos yhdistys aiotaan purkaa tai sen toiminta lakkauttaa tai ei ole muuta realistista vaihtoehtoa kuin tehdä niin.

Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa

Tavoitteenani on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä, sekä antaa tilintarkastuskertomus, joka sisältää lausuntoni. Kohtuullinen varmuus on korkea varmuustaso, mutta se ei ole tae siitä, että olennainen virheellisyys aina havaitaan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti suoritettavassa tilintarkastuksessa. Virheellisyyksiä voi aiheutua väärinkäytöksestä tai virheestä, ja niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voisi kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

Hyvän tilintarkastustavan mukaiseen tilintarkastukseen kuuluu, että käytän ammatillista harkintaa ja säilytän ammatillisen skeptisyyden koko tilintarkastuksen ajan. Lisäksi:

- Tunnistan ja arvioin väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvat tilinpäätöksen olennaisen virheellisuuden riskit, suunnittelen ja suoritan näihin riskeihin vastaavia tilintarkastustoimenpiteitä ja hankin lausuntoni perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä. Riski siitä, että väärinkäytöksestä johtuva

olennainen virheellisyys jää havaitsematta, on suurempi kuin riski siitä, että virheestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, sillä väärinkäytökseen voi liittyä yhteistoimintaa, väärentämistä, tietojen tahallista esittämättä jättämistä tai virheellisten tietojen esittämistä taikka sisäisen valvonnan sivuuttamista.

- Muodostan käsityksen tilintarkastuksen kannalta relevantista sisäisestä valvonnasta pystyäkseen suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta en siinä tarkoituksessa, että pystyisin antamaan lausunnon yhdistyksen sisäisen valvonnan tehokkuudesta.
- Arvioin sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuutta sekä johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden ja niistä esitettävien tietojen kohtuullisuutta.
- Teen johtopäätöksen siitä, onko hallituksen ollut asianmukaista laatia tilinpäätös perustuen oletukseen toiminnan jatkuvuudesta, ja teen hankkimani tilintarkastusevidenssin perusteella johtopäätöksen siitä, esiintyykö sellaista tapahtumiin tai olosuhteisiin liittyvää olennaista epävarmuutta, joka voi antaa merkittävää aiheutta epäillä yhdistyksen kykyä jatkaa toimintaansa. Jos johtopäätökseni on, että olennaista epävarmuutta esiintyy, minun täytyy kiinnittää tilintarkastuskertomuksessani lukijan huomiota epävarmuutta koskeviin tilinpäätöksessä esitettäviin tietoihin tai, jos epävarmuutta koskevat tiedot eivät ole riittäviä, mukauttaa lausuntoani. Johtopäätökseni perustuvat tilintarkastuskertomuksen antamispäivään mennessä hankittuun tilintarkastusevidenssiin. Vastaiset tapahtumat tai olosuhteet voivat kuitenkin johtaa siihen, ettei yhdistys pysty jatkamaan toimintaansa.
- Arvioin tilinpäätöksen, kaikki tilinpäätöksessä esitettävät tiedot mukaan lukien, yleistä esittämistapaa, rakennetta ja sisältöä ja sitä, kuvastaako tilinpäätös sen perustana olevia liiketoimia ja tapahtumia siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan.

Kommunikoin hallintoelinten kanssa muun muassa tilintarkastuksen suunnitellusta laajuudesta ja ajoituksesta sekä merkittävistä tilintarkastushavainnoista, mukaan lukien mahdolliset sisäisen valvonnan merkittävät puutteellisuudet, jotka tunnistan tilintarkastuksen aikana.

Muut raportointivelvoitteet

Muu informaatio

Hallitus vastaa muusta informaatiosta. Muu informaatio käsittää toimintakertomukseen sisältyvän informaation. Tilinpäätöstä koskeva lausunto ei kata muuta informaatiota.

Velvollisuutenani on lukea toimintakertomukseen sisältyvä informaatio tilinpäätöksen tilintarkastuksen yhteydessä ja tätä tehdessäni arvioida, onko toimintakertomukseen sisältyvä informaatio olennaisesti ristiriidassa tilinpäätöksen tai tilintarkastusta suoritettaessa hankkimani tietämyksen kanssa tai vaikuttaako se muutoin olevan olennaisesti virheellistä. Velvollisuutenani on lisäksi arvioida, onko toimintakertomus laadittu sen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Lausuntonani esitän, että toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat yhdenmukaisia ja että toimintakertomus on laadittu toimintakertomuksen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Jos teen suorittamani työn perusteella johtopäätöksen, että toimintakertomukseen sisältyvässä informaatiossa on olennainen virheellisyys, minun on raportoitava tästä seikasta. Minulla ei ole tämän asian suhteen raportoitavaa.

Helsingissä, 24. maaliskuuta 2022

Anssi Pietiläinen, HT

Osoite: Viskaalintie 19 A, 00690 Helsinki

Tämä asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti Signom -allekirjoituspalvelulla.

Päiväys: 24. maaliskuuta 2022, 18:55:12

Anssi Pietiläinen

Anssi Pietiläinen

Vahva tunnistus:

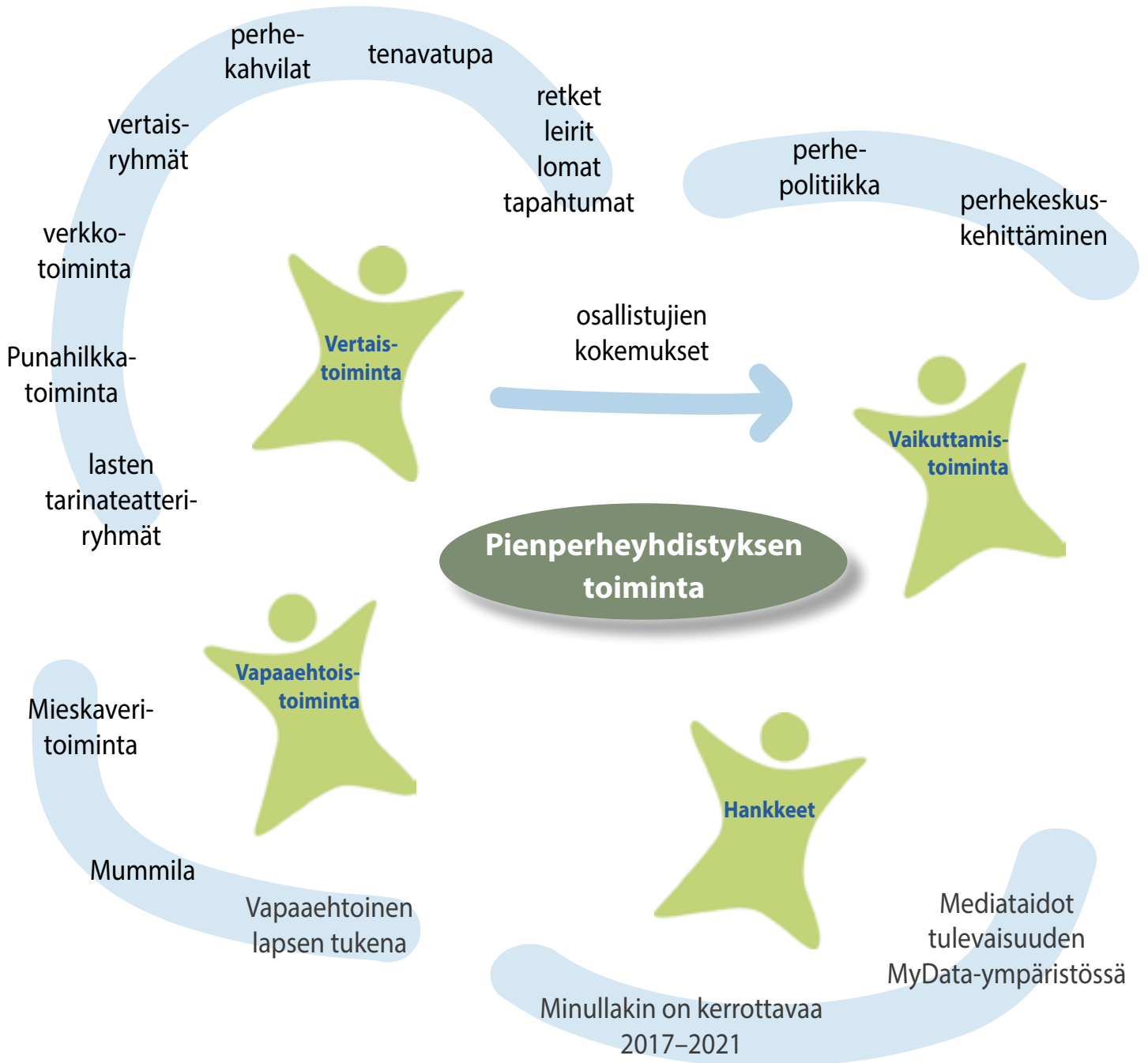
24. maaliskuuta 2022, 18:54:22

Pankkitunnistus

Kiitämme perheitä luottamuksesta ja aktiivisesta osallistumisesta toimintaan

Lämpimät kiitokset kaikille niille vapaaehtoisille, luottamushenkilöille, työntekijöille, yhteistyökumppaneille ja rahoittajille, jotka ovat olleet mukana toteuttamassa Pienperheyhdistyksen perustehtävää.

Helsinki

RAGNAR EKBERGS STIFTELSE - RAGNAR EKBERGIN SÄÄTIÖ